Nr. 6. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. Kraków, Niedziela 9 Stycznia 1921. Rok XL.

NOWA REFORMA

„Nowa Reforma“ wychodzi codziennie rano.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	1200 Mk — f.	600 Mk — f	300 Mk — f	100 Mk — f.
z odnoszeniem do domu	1320 „ — „	660 „ — „	330 „ — „	110 „ — „
W Polsce:				
z przesyłką pocztową	1380 „ — „	690 „ — „	345 „ — „	115 „ — „
W innych państwach .	1920 „ — „	960 „ — „	480 „ — „	160 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi „N. Reformy“** w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.
Telefon Redakcyi 41. Administracyi 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**
Nr rach. pocz. Kasy oszczędności 140.956.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 5 Mp.; w Biurze dzienników **S. Sokołowskiego,** ulica Trzeciego Maja l. 5 i w **Biurze Plehna,** ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 5 Mp.

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy“. — Biuro dzienników „Ruch“ (dawniej J. Hopcasa i A. Salomeszcwej), ul. Szczepańska 9; — Biuro dzienników Maryana Eupczyca ul. Jagiellońska l. 7.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: **We Lwowie** Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. **W Jarosławiu** J. Soczyńska. — **W Tarnowie** M. Rockach. — **W Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolgend Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu. — R. Mosse, (także w Warszawie, Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek, Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem za raz Mk 5·—. Do numeru niedzielnego i świątecznego oraz za układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany o 50 procent drożej. — **Nadesłane** po Mk 10·— od wiersza. — **Głosy publiczne** po Mk 15·— od wiersza. — **Załączniki** do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 3 Mk od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 2 Mk od 100 egzempl. dla miejscowych prenumeratorów.

Rosja na emigracji

Kraków, 8 stycznia.

Katastrofa Rosji carskiej wyrzuciła z jej granic ogromną emigrację, która rozlawszy się po wszystkich krajach europejskich, z konieczności rozwija akcję polityczną, wchodzi w rozmaite kombinacje, jakie interesowane mocarstwa i państwa snują w przedmiocie swojej rosyjskiej polityki. Emigracja ta ma swoją tak nam dobrze z czasów naszych własnych emigracyj znaną psychologję. Jest kłótliwa i skłonna do snucia ułud i gonienia marzeń. Nie ma pod sobą gruntu faktów. Skazana jest na przystosowanie się ostateczne do tego, co się wreszcie po wielu cierpieniach i przewrotach w jej ojczyźnie, bez jej bezpośredniego udziału, ustali. Wszystkie te cechy nie czynią emigracji rosyjskiej czynnikiem polityki zbyt ważkim i decydującym. Niemniej jednak zarówno przez sam fakt swojego istnienia, jak przez to, że obejmuje ona znaczną część wyższych klas wczorajszego społeczeństwa rosyjskiego, że wreszcie nie jest bynajmniej wykluczonem, iż pewna przynajmniej część tej emigracji, w miarę przekształcania się bolszewizmu, będzie mogła znowu wziąć udział praktyczny w kształtowaniu życia rosyjskiego, życie jej obecne, głosy, programy, sposoby rozumowania, przedstawiają pewien interes.

Z powodu bezwzględności systemu bolszewickiego, na emigracji znalazły się wszystkie rosyjskie kierunki polityczne, z wyjątkiem oczywiście bolszewickiego. Wszystkie te kierunki zachowawszy przeważnie starych swoich przewódców i stare programy, usiłują także prowadzić dalej linję swoich polityk, nawiązując ją do polityki państw, bezpośrednio interweniujących w Rosji.

Aż do wyprawy Wrangla większość tych kierunków i partyj wiązała swoją działalność z wiarą w skuteczność interwencji zbrojnej, mającej z zewnątrz przyjść do Rosji i obalić bolszewików. Partje współzawodniczyły ze sobą w nawoływaniu na kraj obcego najazdu. Przed zarzutem zaś jawnej zdrady narodowej, która tkwi w takiej taktyce, broniły się tylko wiarą w to, że bolszewizm sam jest także tylko najazdem, w którego szpony wpadła Rosja wskutek zbiegu nieszczęśliwych okoliczności. Ta polityka obcych interwencyj miała z konieczności wiele cech moralnie mało wartościowych. Już bowiem samo założenie patrjotów rosyjskich tej kategorji, że Rosję mają zbawiać od jej bolszewizmu Francuzi, Japończycy, Anglicy, Polacy itd. było fałszywem. Przypominało ono akcję bawiącej podczas rewolucji francuskiej na emigracji feodalnej szlachty francuskiej, która wysilała się, aby na kraj sprowadzać wszelkich obcych, byle tylko obalić nienawistny jej porządek rzeczy. Podobnie jak ówczesna emigracja francuska, tak obecnie rosyjska, okazała się w tej swojej polityce całkowicie nieszczęśliwą. Po skandalicznem załamaniu się imprezy Wranglowskiej, świadomość fałszywości tego kierunku politycznego obudziła się też w większości emigranckich stronnictw rosyjskich, które obecnie znajdują się w okresie usilnego rewidowania swoich programów politycznych.

Prawicowe partje rosyjskie, stojące na prawo od kadetów, skończyły swoją widoczną rolę jeszcze razem z upadkiem wypraw Kołczaka i Denikina. W okresie wyprawy Wrangla, hołdując zasadzie robienia »prawicowej polityki lewemi rękami« brały one udział w politycznej akcji z tą wyprawą związanej, ale bezpośredniego wpływu na nią nie wywierały. Być może, że rozmyślnie stawiały one w tym względzie w cieniu ludzi typu Burcewa i innych.

Obecnie w Konstantynopolu wytworzył się nowy związek stronnictw prawicowych, który ogłosił, że »jak dotychczas, tak i nadal uważa Wrangla za głowę rządu rosyjskiego, jednoczącego siły i rosyjskiego i walczącego z bolszewizmem«. Do tej organizacji międzypartyjnej należą wszystkie partje prawicowe od grupy politycznej dawnych właścicieli ziemskich poczynając, a na jednym odłamie partji kadeckiej kończąc.

Kadeci są jedyną partją rosyjską, która aż do niedawna zachowała była na emigracji całą swoją organizację, wszystkich najwybitniejszych przywódców i duży zapas energji i żywotności. Dopiero po rozbiciu Wrangla także i w tej partji rozpoczął się widoczny rozłam. Czy jest to tylko przemijający ferment, który towarzyszy wszelkiej gruntowniejszej przemianie poglądów kierowniczych, czy też objaw ostatecznego rozpadu, to okaże niedaleka zapewne przyszłość. W dotychczasowej ewolucji tej partji widać jednak wyraźnie przechylanie się na lewo i szukanie porozumienia z partjami lewicowemi i radykalnemi. Ostatnie wynurzenia Milukowa dają w tej mierze świadectwo niezawodne.

Tuż obok kadetów stoją narodowi socjaliści typu Sawinkowa i partja »Związku odrodzenia Rosji«, kierowana przez Burcewa w Paryżu. Obie te partje stoją na gruncie faktów dokonanych przez rewolucję marcową i oświadczają w ostatniej swej deklaracji, że bez wszelkich zastrzeżeń muszą być uznane dwie rzeczy: po pierwsze, że Rosja ma być demokratyczną republiką federacyjną, powtóre, że ziemia, którą chłopi zabrali, nie będzie im w żaden sposób ani pod żadnemi pozorami odebraną. Dalej jeszcze na lewo stojący socjaliści rewolucjoniści czyli t. zw. »eserzy« opierają swój program działania na następujących punktach: 1) Uznanie rewolucji marcowej w jej pełnem politycznem i socjalnem znaczeniu; 2) Odrzucenie dyktatury wojskowej; 3) Przeciwdziałanie interwencji obcej; 4) Zniesienie blokady; 5) Walka z systemem bolszewickim nie od zewnątrz, lecz od wewnątrz, w drodze rewolucji antybolszewickiej.

Oparty na tych punktach program czyni wrażenie już bez porównania bardziej realnego, niż programy wszystkich innych dotąd wymienionych stronnictw. Potrzeba jednak dodać, że w praktyce wykonanie punktu piątego, najważniejszego, tj. przygotowań do rewolucji antybolszewickiej, przedstawia się wielce »teoretycznie«. Eserzy nie mówią jeszcze nic o możliwości kompromisu z bolszewikami, ale program ich, po odrzuceniu tego właśnie piątego punktu, zresztą czysto teoretycznego, nie zawiera w sobie nic takiego, coby ten kompromis a priori trwale mogło wykluczać.

Natomiast już wyraźnie do kompromisu takiego zdąża partja socjalno-demokratyczna, reprezentowana przez Martowa. W podpisanej przez niego odezwie centralnego komitetu tej partji znajdują się już nietylko protesty przeciw interwencjom obcym, przeciw blokadzie, ale także wezwanie do robotników państw europejskich, aby wywierali na swoje rządy nacisk w kierunku oficjalnego uznania przez nie rządu bolszewickiego. Odezwa nie mówi nic o rewolucji przeciw systemowi bolszewickiemu, ale o jego ewolucji w kierunku przezwyciężenia tych elementów anarchizmu, utopizmu i bonapartyzmu, które tkwią w obecnym bolszewiźmie.

Już ten krótki przegląd obecnych programów partyj rosyjskich na emigracji zdaje się upoważniać do wniosku, że dwie najsilniejsze z nich: eserowska i socjal-demokratyczna, dojrzewają powoli do kompromisu z bolszewikami, którzy ze swej strony, jak tego dowodzą rozmaite objawy, ulegają także ewolucji na prawo. Nie jest też wcale wykluczonem, że między bolszewikami a wymienionemi partjami w jakiejś dalszej czy bliższej przyszłości wytworzy się możliwość współdziałania. Narodowi socjaliści i Związek oswobodzenia Rosji są grupami malemi, pozbawionemi większego znaczenia. Ale i one także w danych warunkach nie potrafią przeciwstawić się prądowi ku porozumieniu z bolszewikami. Prąd ten sięgnie aż do lewicy kadeckiej. Skupione tu żywioły mieszczańskie starej Rosji będą zapewne ostatnie, które na ten kompromis pójdą, ale w danych warunkach i one mogą posunąć się w jego kierunku, zwłaszcza gdy stwierdzana z wielu stron ewolucja bolszewizmu na prawo, będzie dokonywała się dość szybko i energicznie. Natomiast wszystko, co stoi na prawo od lewego skrzydła kadetów, zdaje się utraciło zdolność przystosowania do zmienionych warunków rosyjskich. Cała stara prawica rosyjska będzie nadal wchodziła w kombinacje z ogólno-europejskiemi tendencjami reakcyjnemi i kontrrewolucyjnemi, w tej akcji swej szukając i oczekując zbawienia.

Obok naszkicowanego tu podziału partyjnego emigracji rosyjskiej, nie bez pewnego znaczenia politycznego jest także sposób jej rozmieszczenia terytorjalnego. Otóż pod tym względem najbardziej uderzającym jest fakt, że największe centrum emigracji rosyjskiej znajduje się obecnie w Berlinie. Najwięcej zaś emigrantów rosyjskich mieszka na obszarze Niemiec. Można zjawisko to tłumaczyć rozmaitemi względami, jak np. niskim stanem waluty niemieckiej, umożliwiającym obcym stosunkowo jeszcze najtańszą egzystencję. Ale byłoby uporem w niewidzeniu rzeczy oczywistych, że działają tu także wielkie i coraz bardziej rosnące sympatje polityczne. Od skrajnej prawicy aż do bolszewików wszystkie stronnictwa rosyjskie mają w Niemczech w ogólności, w Berlinie zaś w szczególności, swoje punkty oparcia, organizacje i warsztaty pracy. Rząd niemiecki i społeczeństwo wszystkim im idzie równomiernie na rękę, dostarczając nawet materjalnej pomocy pod rozmaitemi postaciami, nie wdając się w ich spory wewnętrzne i traktując wszystkie stronnictwa rosyjskie, jako części tej wielkiej całości rosyjskiej, z którą Niemcy chcą ustalić stosunki jak najlepsze.

W porównaniu z berlińskiem, paryskie centrum emigracji rosyjskiej jest już znacznie słabsze, jakkolwiek rząd francuski tak wybitny udział bierze w restytucji konserwatywnej Rosji i tyle na ten cel ponosił dotychczas ofiar. Londyn pochłonął także znaczną część emigracji rosyjskiej, ale widocznie atmosfera polityczna angielska zupełnie nie sprzyja rozwojowi aktywności politycznej tej emigracji, ponieważ nic o niej nie słychać. Jeszcze jedno wielkie centrum emigracji rosyjskiej znajduje się w Serbji i Belgradzie, co jednak tłumaczy się nietyle względami politycznemi, ile bardzo rycerskiem i humanitarnem zachowaniem się rządu serbskiego, który, jakkolwiek sam mocno zrujnowany, poczuwa się do obowiązku wdzięczności wobec Rosji i Rosjan, w granicach możliwości swoich śpiesząc im z pomocą materjalną i moralną. Serbja jednak sama przez się jest za mała i za słaba, aby mogła służyć tamtejszej emigracji rosyjskiej za podstawę, sposobną do działania politycznego na szerszą skalę.

Kończy się więc na tem, że główne centrum rosyjskiej polityki emigracyjne mieści się obecnie w Berlinie, który, nie zrywając nici z rządem bolszewickim, ale też i nie odpychając od siebie elementów opozycji przeciw temu rządowi, gra równocześnie na obie karty, na bolszewizm i na antybolszewizm, dla jednego i dla drugiego stając w świetle jedynego prawdziwego przyjaciela Rosji i Rosjan. W przyszłości fakt ten zaważy bardzo znacznie na dalszym rozwoju stosunków, przyśpieszając tę ewolucję, którą tak wielu uważa za naturalną i nieuchronną, mianowicie ewolucję w kierunku ścisłego przymierza rosyjsko-niemieckiego.

Oficjalne ogłoszenie regulaminu plebiscytowego

REGULAMIN PLEBISCYTOWY NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

Bytom, 8 stycznia. (PAT). Komisja międzysojusznicza i rządząca plebiscytowa na Górnym Śląsku na mocy praw, przyznanych traktatem pokojowym przez mocarstwa sojusznicze i stowarzyszone, podpisano w Wersalu dn. 28 czerwca 1919 roku, rozporządza:

Przepisy ogólne:

Art. 1. Prawo głosowania: Prawo głosowania przy plebiscycie na Górnym Śląsku przysługuje **każdej osobie bez różnicy płci,** która czyni zadość następującym warunkom: a) ma ukończony **20 rok życia z dniem 1 stycznia 1921 roku; b)** urodziła się **w obszarze, podlegającym plebiscytowi,** albo na tymże jest zamieszkała od 1 stycznia 1914 roku, lub od czasu dłuższego, albo też stamtąd została wydalona przez władze niemieckie i nie zachowała tam swojego stałego zamieszkania. Głosujący powołani są, według brzmienia artykułu 88 traktatu wersalskiego, do wypowiedzenia się, czy życzą sobie przyłączenia do Polski, czy do Niemiec. **Każdemu głosującemu przysługuje tylko jeden głos.**

Art. 2. Wykluczenie: Wykluczone od głosowania są osoby, cierpiące z powodu choroby umysłowej, lub umysłowo upośledzone.

Art. 3. Kategorja głosujących: Listy głosujących podzielono na kategorje następujące: a) osoby, urodzone na obszarze Górnego Śląska i tam zamieszkałe, poniżej zwane w skróceniu **mieszkańcami rodowitymi, b)** osoby, urodzone na obszarze plebiscytowym, ale tam niezamieszkałe, poniżej w skróceniu nazwane **mieszkańcami rodowitymi, ale nie zamieszkałymi, c)** osoby, nie urodzone na obszarze plebiscytowym Górnego Śląska, lecz tamże bez przerwy zamieszkałe od dnia 1 stycznia 1904 roku, lub od czasu dłuższego, niżej nazwane **mieszkańcami nierodowitymi, d)** osoby, które miały tamże swoje miejsce zamieszkania, lecz nie zachowały go z powodu wydalenia przez władze niemieckie, poniżej nazwane w skróceniu **wydalonemi.**

Art. 4. Każda osoba głosuje w gminie, w **której w dniu 1 października 1920 roku była zamieszkała,** albo jeżeli nie ma stałego miejsca zamieszkania na obszarze plebiscytowym, to w gminie, w której się urodziła. **Wydaleni głosować będą w gminie, w której mieszkali przed wydaleniem.**

Art. 5. Zarządzenie komisji rządzącej określa warunki, według których będą mogli wykonać swoje prawo głosowania członkowie komitetu parytetycznego i biura głosowania, z powołaniem ostatniego swojego urzędu poza obrębem gminy, w której są wpisani, członkowie sił politycznych Górnego Śląska, uwięzieni, oraz osoby administracyjno zarządów karnych.

Art. 6. Obszar, którego mieszkańcy powołani są do głosowania, objęty jest granicami poniżej określonemi.

Art. 7. Okręg głosowania: Wynik głosowania będzie oznaczony gminami większością głosów w każdej gminie. W tym celu: a) każda gmina tworzy jeden okręg głosowania, b) głosowanie w obszarach dworskich jest uregulowane przepisami artykułu następnego.

Art. 8. Obszary głosowania, mające mniej niż 101 mieszkańców, nie tworzą okręgu głosowania, przyłączą się one do powiatu, lub do gminy sąsiedniej tej samej nazwy, bądź też w razie braku nazwy jednakowej, lub podobnie brzmiącej, do gminy sąsiedniej, wyznaczonej przez komisję rządzącą. Sporządza się dla mieszkańców gminy, lub obszaru dworskiego, **tylko jedną listę,** która składa kartki do tej samej urny. Obszary dworskie, liczące więcej niż 100 mieszkańców, lecz mniej, niż 600, **tworzą odrębny okręg głosowania.** — Co do prac przygotowawczych, to obszary dworskie przydzielone będą w powiecie do gminy sąsiedniej tej samej nazwy, bądź w razie braku nazwy jednakowej, lub podobnie brzmiącej, do gminy sąsiedniej, wyznaczonej przez komisję rządzącą. Kompetencje komitetu parytetycznego rozciągają się na przeznaczony obszar dworski, dla którego komitet powinien sporządzić osobną listę głosowania. **Głosowanie odbywa się przez biura głosowania.** Obszary dworskie, których ludność przekracza 600 mieszkańców, tworzą okręg głosowania.

Art. 9. Obwody głosowania: Każdy okręg **głosowania będzie podzielony na obwody głosowania,** tak, by liczba mieszkańców, przypadających na obwód głosowania, **nie przekroczyła 1.200.** W gminach, przypadających na obwód głosowania, będą głosowali zamieszkali w gminie, podzieleni na obwody według dzielnicy, w której mieszkają, a głosujący, zamieszkali poza obrębem gminy, będą podzieleni alfabetycznie na różne obwody, w grupach, możliwie równych.

Art. 10. Daty i czasokres. Początek działalności przeznaczonych do przygotowania głosowania plebiscytowego, przeznaczony jest na 10 stycznia 1921 roku, w którym to dniu regulamin wejdzie w życie. Tegoż samego dnia rozpoczną powiatowe biura międzysojusznicze swoją urzędowanie. **Od dnia 10 do 14 stycznia nastąpi utworzenie gminnych komitetów parytetycznych,** 14 stycznia rozpoczęcie czasokresu 21-dniowego, wyznaczonego dla wpisywania na listy. **Dnia 3 lutego wieczorem o godzinie 6-tej zakończenie czasokresu na spis.** Dnia 6 lutego złożenie list tymczasowych do publicznego wglądu, rozpoczęcie czasokresu 12-dniowego, wyznaczonego dla złożenia reklamacyj. Dnia 17 lutego wieczorem zakończy się czasokres, wyznaczony dla reklamacyj. — Dnia czasokresu, wyznaczonego dla rozstrzygnięcia reklamacyj przez biura międzysojusznicze. Dnia 8 marca komisja rządząca postanowi ostatecznie o reklamacyjach. **Dni głosowania ogłosi komisja rządząca później.**

Art. 11. Komisja rządząca ustanowi dla plebiscytu władze następujące: Każdej gminie plebiscytowy komitet parytetyczny, poniżej zwany w skróceniu komitet parytetyczny i dla każdego obwodu głosowania biuro głosowania. Władze te będą domagać się od urzędów głosujących udzielenia wszelkich dokumentów lub ich odpisów, jako też potrzebnych objaśnień.

Art. 12, 13, 14 i 15 mówią o organizacji komitetów parytetycznych.

Art. 16, 17 i 18 mówią o biurach głosowania.

Art. 19 i 20 mówią o biurach międzysojuszniczych.

Art. 21 o przedstawieniu kandydatów.

Art. 22. W każdej gminie będzie sporządzona jedna lista głosujących pod odpowiedzialnością komitetu parytetycznego, który stanowić będzie o każdym wpisie. Listy sporządzone będą w dwóch egzemplarzach i podzielą one głosujących na cztery kategorje, wymienione w art. 3, stosownie do dowodów, jakie dostarczyć muszą głosujący, aby zostali wpisani, a mianowicie: a) mieszkańcy rodowici, **b)** osoby, urodzone na Górnym Śląsku, ale tutaj niezamieszkałe, **c)** mieszkańcy nierodowici, **d)** wydaleni.

Art. 23. a) Osoby, urodzone na Górnym Śląsku, a zamieszkałe na obszarze plebiscytowym, **będą wpisane do list wyborczego urzędu.** Pomimo to jednak **powinny się one upewnić, czy zostały wpisane prawidłowo.** — O wpisie w miejscu zamieszkania osób, urodzonych na Górnym Śląsku, a niezamieszkałych w tej samej gminie, w której się urodziły, lecz w innej gminie obszaru plebiscytowego, **powinien komitet parytetyczny miejscowości wpisu przesłać zawiadomienie komitetowi parytetycznemu miejscowości urodzenia,** aby umożliwić w ten sposób sprawdzenie deklaracyj tych osób i zapobiec podwójnemu wpisaniu. Osoby, które po 1 października 1920 roku nie zmieniły swojego miejsca zamieszkania, powinny same jak najszybciej postarać się o swój wpis w tej gminie, w której mieszkały w tym dniu

Art. 24. Osoby, urodzone na Górnym Śląsku, ale tam niezamieszkałe, oraz osoby urodzone poza obrębem Górnego Śląska, ale zamieszkałe na obszarze plebiscytowym od 1 stycznia 1904 lub od dłuższego czasu, będą wpisane na listy wyborcze tylko na ich wniosek. W tym celu powinny one przedłać komitetowi parytetycznemu w gminie, z której powołani są do wykonywania swoich praw głosowania, **własnoręcznie podpisaną prośbę** według wzorów, dodając do tego podania wymagane dowody.

Art. 25. a) Osoby urodzone na Górnym Śląsku, ale tamże niezamieszkałe, **postarać się powinny, aby swój wpis osiągnąć, udowodnić swoją identyczność przed komitetem parytetycznym w gminie, w której się urodziły. Do** podania o wpis powinny one **dołączyć najnowszą fotografję, ostemplowaną i uwierzytelnioną** przez władze gminne **lub przez policję miejscową ich obecnego miejsca zamieszkania. W podaniu o wpisanie należy przesłać duplikat tej samej fotografji, który będzie użyty do wystawienia karty legitymacyjnej, służącej jako paszport przy wejściu na Górny Śląsk i jako legitymacja plebiscytowa.** Podania tych osób powinny zawierać oprócz tego **dokładny** adres **ostatniego miejsca zamieszkania na obszarze plebiscytowym, jako też oznaczenie czasu, w którym obszar ten opuściły.** Wreszcie powinny podania te zawierać **wszelkie szczegóły, mogące udowodnić ich tożsamość** oraz z wyjątkiem istotnej niemożliwości wskazanie dwóch lub więcej osób zamieszkałych w gminie ich urodzenia, a wreszcie w braku tychże, wskazanie dwu lub więcej osób zamieszkałych w innej gminie na Górnym Śląsku, **które mogą poświadczyć ich tożsamość.**

Art. 26. Osoby urodzone poza obrębem Górnego Śląska, zamieszkałe na obszarze plebiscytowym od dnia 1 stycznia 1904 roku, lub od dłuższego czasu, muszą **udowodnić, jak długo trwa ich pobyt na Górnym Śląsku i że ten pobyt nie doznał przerwy.** Jeżeli osoby te mieszkały od 1 stycznia 1904 roku w kilku miejscowościach obszaru plebiscytowego, to każde poświadczenie co do zmiany miejsca zamieszkania **powinno być potwierdzone** przez władze gminne lub przez **policję** w miejscu zamieszkania. Osoby, które nie zmieniały swojego miejsca zamieszkania od 1 stycznia 1904 roku, nie potrzebują dostarczać świadectw o zamieszkaniu, lecz komitet parytetyczny jest zobowiązany sprawdzić ich oświadczenie. Osoby wzmiankowane w niniejszym artykule, powinny oprócz tego, jeżeli się urodziły po dniu 1-go stycznia 1896 roku, **dołączyć do swojego podania metrykę. Czas zamieszkania nie uważa się za przerwany nieobecnością spowodowaną wykonaniem obowiązku służby wojskowej.** Co się tyczy osób, które zmieniły miejsce zamieszkania w ciągu 10 miesięcy poprzedzających dzień 1 października 1920, to komitet parytetyczny w miejscowości wpisu prześle zawiadomienie o ich wpisaniu komitetowi parytetycznemu poprzedniego miejsca zamieszkania, **aby w ten sposób zapobiec podwójnemu wpisaniu.** Osoby, które po 1 października 1920 zmieniły swoje miejsce zamieszkania, powinny się postarać zaraz o swój wpis w tej gminie, w której mieszkały 1 października 1920.

Art. 27. Osoby, urodzone poza obrębem Górnego Śląska, które w dniu 1 stycznia 1904 miały swoje miejsce zamieszkania na obszarze plebiscytowym, ale go nie zatrzymały wskutek wydalenia z obszaru przez władze niemieckie, **powinny wysłać swój wniosek o wpis do komisji rządzącej w Opolu i załączyć jednocześnie piśmiennie wszelkie wyjaśnienia, odnoszące się do ich wydalenia.**

Art. 28. Czasokres do wpisu. Komitety parytetyczne przyjmują wniosek o wpis podczas czasokresu 21 dni, przewidzianego w art. 10 (od 14 stycznia do 3 lutego). Po naradzie, odbytej stosownie do przepisu art. 13, komitet parytetyczny postanowi o przyjęciu lub odrzuceniu takiego wniosku o wpis. Jeżeli wniosek o wpis został podpisany lub przesłany do rozstrzygnięcia do biura międzysojuszniczego, **komitet parytetyczny natychmiast zawiadomi o tem piśmiennie wnioskodawcę.**

Art. 29. Wyłożenie list tymczasowych do wglądu publicznego. Po zakończeniu czasokresu wyznaczonego do wpisu, komitet parytetyczny wykończy **sporządzenie list tymczasowych w 2 egzemplarzach. Praca ta powinna** być ukończona **pod koniec 2 dni po upływie czasokresu dla wpisu (5 lutego). Komitet parytetyczny zamyka listę tymczasową, oznaczając** dzień i godzinę **ukończenia tej pracy,** podpisując ją przez 4 **członków swoich. Jeden** egzemplarz tejże **listy należy przesłać natychmiast** do biura **komitetu międzysojuszniczego,** drugi zaś zostanie **wyłożony do przeglądu publicznego** podczas całego czasokresu, przeznaczonego do **składania reklamacji.**

Art. 30. Składanie reklamacji. Reklamacje należycie uzasadnione, datowane i podpisane, mają być skierowane do komitetu parytetycznego, który **przyjmuje reklamacje przez 12 dni po wyłożeniu list tymczasowych do wglądu publicznego (od 6 lutego do 17 lutego).** Komitet parytetyczny wydaje wzajemnie pokwitowanie i przesyła reklamacje wraz ze swoją opinją do biura międzysojuszniczego, które rozstrzyga. Nazajutrz po upływie czasokresu, przeznaczonego do wnoszenia reklamacji **18 lutego** komitet parytetyczny pośle do biura międzysojuszniczego spis, wyszczególniający wszystkie reklamacje, przesłane już do rozstrzygnięcia. Przy rozstrzygnięciu reklamacji biuro międzysojusznicze zwraca komitetowi parytetycznemu ów spis, zaznaczając jednocześnie o powzięciu postanowień.

Art. 31. Przyjęcie lub odrzucenie reklamacji. Biuro międzysojusznicze rozstrzyga reklamacje **zaraz po przesłaniu mu ich przez komitet parytetyczny** i wydaje swoje ostateczne postanowienie **najpóźniej w czternaście dni po ukończeniu czasokresu, wyznaczonego do składania reklamacji (3 marca).** Po zabezpieczeniu postanowień i praw przyznanych niniejszym regulaminem, **biuro międzysojusznicze może z urzędu zająć się każdą sprawą i zarządzić w danym razie wpis albo wykreślenie. Postanowienia biura międzysojuszniczego są ostateczne.** O postanowieniach tych powiadomiony zostanie bezzwłocznie piśmiennie każdy komitet parytetyczny, jakoteż osoby zainteresowane.

Art. 32. Odwołanie się do komisji rządzącej. Przeciwko postanowieniu Biura międzysojuszniczego niema innego rekursu, tylko odwołanie się do komisji rządzącej, celem wyjaśnienia regulaminu. Rekurs ten jednak można wnieść tylko przez przedstawicieli polskich i niemieckich, przydzielonych do biura międzysojuszniczego w charakterze doradców. Każde odwołanie się tego rodzaju powinno być przedłożone komisji rządzącej przez biuro międzysojusznicze z jego opinją. **Komisja rządząca może zaś z urzędu zająć się sprawami wpisu na listy wyborcze,** w każdym wypadku wymagającym objaśnienia regulaminu. **Ostatnia uchwała komisji rządzącej zapadnie najpóźniej w pięć dni po upływie czasokresu, wyznaczonego do rozstrzygnięcia reklamacji przez biuro międzysojusznicze (8 marzec). Przeciwko uchwałom komisji orzekającym co do wpisu na listę albo wykreślenie z niej, niema odwołania.** Uchwały komisji rządzącej będą podane bezzwłocznie do wiadomości biura międzysojuszniczego, **które obowiązane jest powiadomić o tem piśmiennie osoby** zainteresowane **i czuwać nad sprostowaniem list.**

Art. 33. Listy ostateczne. Wpisy przeciwko którym nie wniesiono reklamacyj, uważane będą (8-mego dnia po zakończeniu czasokresu dla składania reklamacyj) **za ostateczne** (w **dniu 25 lutego),** o ileby biuro międzysojusznicze nie sprzeciwiło się przed upływem tego czasokresu. Komitet parytetyczny zaznacza na li-

stach wszelkie sprostowania, wynikające z rozstrzygnięć biura międzysojuszniczego, w miarę, jak one nadchodzą.

Listy ostateczne muszą być wykonane w tym dniu, w którym ukończył się czasokres, przewidziany w artykule 10 dla prac przygotowawczych do głosowania.

Art. 34 omawia wykaz głosowania. **Karty legitymacyjne, ustanowione rozporządzeniem komisji rządzącej w dniu 1 października, służą jako wykaz głosowania dla mieszkańców rodowitych.** Osoby rodowite ale tu nie zamieszkałe, dopuszczone będą w głosowaniu **za przedstawieniem wykazu głosowania, wydanego im przez komitet partytetyczny,** w wykonaniu artykułu 25. Mieszkańcy nierodowici, dopuszczeni będą do głosowania za przedstawieniem **swoich kart legitymacyjnych, oraz wykazu głosowania, wydanego im przez komitet parytetyczny.** Wydaleni dopuszczeni będą do głosowania za przedstawieniem **wykazu głosowania, który otrzymają bezpośrednio od komisji rządzącej.** Wykaz głosowania zainteresowanym wydany będzie, gdy tylko odnośny spis uważany będzie za ostateczny, według brzmienia artykułu poprzedniego.

Rozdział III.

Art. 35. Głosowanie: Sposób przeprowadzenia samego głosowania będzie później ustalony rozporządzeniem komisji rządzącej, zgodnie z ustanowieniami konferencji ambasadorów z dnia 27 grudnia 1920 roku.

Art. od 36 do 47 włącznie mówią o karach.

Art. 48 mówi o równości praw dla strony polskiej i dla strony niemieckiej wobec władz i urzędników.

Art. 49 omawia zabezpieczenia praw głosowania.

Art. 50 godziny pracy i godziny przyjęcia publiczności.

Art. 51 omawia ogłoszenia i zawiadomienia urzędów.

Art. 52 wykonanie i zastosowanie regulaminu. Komisja rządząca wyda **drugie rozporządzenie z przepisami uzupełniającemi,** które okażą się potrzebnemi do wykonania plebiscytu. Sposób i szczegóły wykonania regulaminu będą ustalone. Komisja rządząca **rozstrzygnie ostatecznie wszelkie kwestje, wyłaniające się przy zastosowaniu regulaminu, które należy naprzód przedłożyć biurom międzysojuszniczym.** Regulamin będzie ogłoszony w językach **francuskim, polskim i niemieckim.** W razie rozbieżności różnojęzycznej tekstów, **tekst francuski jest miarodajny.**

Opole, 30 grudnia 1920 r.

Podpisali: Przewodniczący **Lerond** (Francja). **A. de Marini** (Włochy, **H. F. P. Percival** (Anglja).

ODEZWA POLSKIEGO KOMISARZA PLEBISCYTOWEGO.

Bytom, 7 stycznia (PAT). Z okazji ogłoszenia regulaminu plebiscytowego przez komisję międzysojuszniczą, wydał **polski komisarz plebiscytowy, pos. Korfanty,** dla Górnego Śląska następującą odezwę:

Rodacy!

Międzysojusznicza komisja rządząca i plebiscytowa ogłasza regulamin plebiscytowy i ustanawia warunki, w których ma się odbyć niebawem wielkie głosowanie ludowe, przewidziane traktatem wersalskim, mające rozstrzygnąć o przynależności politycznej Śląska Górnego i jego mieszkańców.

Zbliża się wielka chwila dziejowa tak bardzo przez wszystkich Górnoślązaków upragniona i niecierpliwie oczekiwana, w której przed całym światem złożymy dowód naszego przywiązania i naszej miłości dla ziemi rodzinnej. Jeczeliśmy przez całe wieki w niewoli, pozostaliśmy mimo to krwią z krwi i kością z kości Polakami. W niedalekiej przyszłości naszej złączeni z matką Ojczyzną jako wolni synowie Polski, dzielić będziemy jej świetną przyszłość.

Ludność Górnego Śląska nieraz już miała sposobność wykazania swojej siły i potęgi. — Ludność nasza, to **przeważająca większość mieszkańców Górnego Śląska,** to olbrzymia liczebna przewaga, a te czynniki mają daleko większe znaczenie, niż bogactwa. Oświecone ludowładztwo największą jest potęgą w dzisiejszych czasach. Tylko na ludowładztwie oprzeć mogą swoją przyszłość narody i państwa, czyniąc zadość dążeniom szerokich mas. Wy jesteście tą oświeconą demokracją na G. Śląsku. **O waszą i waszych przyszłych pokoleń chodzi tu przyszłość.** Musimy ją sobie przez plebiscyt umieć zbudować. Obejrzyjcie się po świecie i w tej walce dziejowej weźcie sobie za przykład demokratyczne państwa Europy zachodniej i Ameryki, których wolność jest najdroższym skarbem.

Przez lata całe walczyliśmy o nasze wyzwolenie. Zbliżamy się nareszcie do upragnionego celu. Nasza siła na Górnym Śląsku jest tak wielka, że plebiscyt będzie dla nas tylko prawnem zatwierdzeniem istniejącego stanu rzeczy, że Górny Śląsk **był polski, jest polski** i że **pragnie być na wieki pod opieką skrzydeł Orła polskiego.**

Wszyscy jesteście przekonani, że sprawa wasza jest święta, prawdziwa i sprawiedliwa. Oddajmy więc wszystkie siły nasze na osiągnięcie prawdy i sprawiedliwości, a wtedy i zawzięci przeciwnicy będą dla nas z poszanowaniem i przed niezłomną wolą naszą kornie będą musieli schylić głowy. Cokolwiek bądź się stanie w przyszłych miesiącach, zachowajcie spokój i rozwagę umysłu, a przedewszystkiem bądźcie nieustannymi stróżami porządku publicznego. Dziś jeden, jedyny cel przyświeca dążeniom naszym, a mianowicie **zwycięskie przeprowadzenie plebiscytu.** Żadne wypadki, żadne intrygi nie mogą skłonić nas do zboczenia z tej prostej drogi do triumfu ludu śląskiego. Dziś do zwycięstwa potrzeba nam przedewszystkiem spokoju, ładu i porządku publicznego. Ty, ludu górnośląski, jesteś stokroć silniejszy od przeciwników swoich. Okaż się więc sprawiedliwym.

A teraz, Rodacy, wszyscy do pracy! Musicie tylko chcieć i okazać wolę niezłomną, a zwycięstwo wasze cały świat zadziwi. Pamiętajcie i o tem, że naród zdobywa wolność tylko największym i najwytrwalszym wysiłkiem.

Wszyscy na szańce! Czuwajcie dniem i nocą bez przerwy. Chwila rozstrzygnięcia się zbliża. Pamiętajcie i o tem, że głosowaniem za Polską lud górnośląski, przez wieki ciemiężony i uciskany, wywalczy sobie wyzwolenie narodowe, polityczne i społeczne. W tej bohaterskiej dziejowej walce szczęść wam Boże!

RZĄD NIEMIECKI NIE PRZYJMIE REGULAMINU.

Bytom, 8 stycznia (PAT). Odpowiedź rządu niemieckiego na koalicyjną notę w sprawie głosowania plebiscytowego na Górnym Śląsku emigrantów, została doręczona Radzie ambasadorów dnia 5 bm.:

Rząd niemiecki jest z rządami koalicyjnemi **zgodny w dążeniu do zabezpieczenia, by na Górnym Śląsku był plebiscyt tajny i niewymuszalny.** Jak to już poprzednio wyczerpująco w nocie niemieckiej z dnia 10 grudnia z. r. przedstawiono, zasadą traktatu pokojowego jest **jednolitość aktu wyborczego tak co do miejsca,** jak i co do czasu. Zasada ta została wyraźnie uznana i zastosowana przez rządy sojusznicze przy plebiscycie w Szlezwigu, Prusach Wschodnich i Zachodnich. Ta zasada, od której wolno odstępować jedynie za zgodą wszystkich stron interesowanych, **zostanie tu przy głosowaniu odrębnem złamana.** Jednak i na tej drodze **nie osiągnie się plebiscytu wolnego, tajnego i niewymuszonego,** gdyż przy głosowaniu odrębnem nawet najstaranniejsze zarządzenie, jak naprzykład **opieczętowanie urn wyborczych** na czas od jednego głosowania do drugiego, **nie zapobiegnie temu, aby wynik głosowania pierwszego nie został przedwcześnie ogłoszony, co musiałoby wywrzeć wpływ na drugie głosowanie,** a nadto przy panujących obecnie stosunkach bezpieczeństwa na Górnym Śląsku **nie można być pewnym, czy bezpieczeństwo urn wyborczych wogóle będzie należycie** zapewnione. **Wśród takich warunków o tajemnicy wyborczej nie może być mowy i sfałszowanie oddanych głosów też jest bardzo możliwe.**

Grozi jeszcze dalsze niebezpieczeństwo. Rządy sprzymierzone uważają słusznie za swój obowiązek zabezpieczenie spokoju i porządku w czasie głosowania. Na to trzeba jednak przedewszystkiem, aby uprawnionym do głosowania nie utrudniać oddania głosu przez straszenie ich. W tej chwili powstał też widocznie projekt głosowania emigrantów na terenie obsadzonym przez koalicję (Kolonja). Jeżeli obecnie zamiast odrębności miejsca ustanowi się odrębność co do czasu, to **nie zapobiegnie się** przez to zupełnie niebezpieczeństwu terorn, ale **raczej zwiększy się to niebezpieczeństwo.** Po dokonaniu głosowania pierwszego, a w oczekiwaniu głosowania drugiego **ludność znajdować się będzie w bardzo podnieconym stanie.** Ci, którzy już głosowali, użyją wszelkich sposobów, aby **spodziewany przez nich wynik głosowania pierwszego nie doznał zmiany przez głosowanie emigrantów. W ten sposób emigranci zostaną narażeni na największe niebezpieczeństwo nastraszenia.** Obawa ta jest tem bardziej uzasadniona, że **nie udało się dotąd opanować skutecznie zbrodniczego teroru,** który na Górnym Śląsku coraz śmielej i jawniej podnosi głowę.

Po dokładnem rozważeniu sprawy **rząd uznaje z powodów wyżej przytoczonych za niemożliwą do przyjęcia drogę, postawiona przez rządy sprzymierzone.** Oświadcza jednak gotowość przedstawienia praktyczniejszego jego zdaniem sposobu do zabezpieczenia sprawiedliwości plebiscytu. Ponieważ dotychczasowe w sposób pisemny uskuteczniane wymiany zdań **nie doprowadziły do rezultatów zadowalających wszystkie strony,** proponuje rząd niemiecki ponownie ustną wymianę zdań, celem **ustalenia takiego rozwiązania sprawy, któreby było zgodne z postanowieniami traktatu pokojowego i uznane przez wszystkie strony zainteresowane.**

NIEMIECKIE PLOTKI.

Bytom, 8 stycznia (PAT). Z powodu coraz częstszych obiegających pogłosek, jakoby zaniechano plebiscytu na Górnym Śląsku i jakoby nastąpiło porozumienie rządów polskiego i niemieckiego co do podziału terenu plebiscytowego, **polski komisarjat plebiscytowy oświadcza, że mowy być nie może o pertraktacjach co do zaniechania plebiscytu,** oraz podziału **Górnego Śląska. Są to plotki, których cel i źródła są przejrzyste.**

MSGR. OGNO U JEN. LERONDA.

Nauen, 8 stycznia (PAT). Delegat apostolski dla Górnego Śląska msgr. Ogno złożył wizytę komisji międzysojuszniczej w Opolu i oświadczył jen. Lerondowi, co następuje:

Ojciec Święty boleje nad tem, że **kwestja plebiscytowa wywołała niezgodę wśród Jego dzieci Górnego Śląska** i polecił mi zaapelować do Pańskiej sprawiedliwości i bezpartyjnej chrześcijańskiej miłości. **Jestem zdecydowany wykonać swoją misję pokojową z jak najściślejszą bezpartyjnością i z jak największą stanowczością.**

NIEMIECKA BOJÓWKA OGNISKIEM BANDYTYZMU.

Bytom, 8 stycznia. (PAT). Onegdaj odbyła się w Opolu konferencja przedstawicieli polskich i niemieckich organizacyj robotniczych z międzysojuszniczą komisją rządzącą w sprawie **zwalczania bandytyzmu na Górnym Śląsku.** Z ramienia komisji wzięli udział: jenerał Lerond, jenerał Marini, zastępca Włoch i pułkownik Percifal, zastępca Anglji. Przedstawiciele robotników oświadczyli, że od września popełniono na Górnym Śląsku **45 morderstw, a tylko w pięciu wypadkach zdołano wyśledzić sprawców.** Domagano się, aby władze zaostrzyły kontrolę graniczną tak na polskiej, jak i niemieckiej stronie, jak również, **by wzięły się energicznie do zwalczania bandytyzmu.** Zaznaczyć należy, że **bandytami są głównie członkowie bojówek niemieckich, co już niejednokrotnie stwierdzono.**

MAC CORNICK — ZWOLENNIKIEM NIEMCÓW.

Bytom, 8 stycznia. (PAT). Pisma niemieckie donoszą z Londynu: »New York Tribune« zamieszcza wrażenia senatora **Mac Cornicka** z jego **podróży europejskiej.** Miał się on oświadczyć **za pozostawieniem Górnego Śląska przy Niemcach,** oraz wyraził się, że daje się w Niemczech zauważyć **silny ruch za odzyskaniem Alzacji i Lotaryngji.**

FABRYKA FAŁSZYWYCH POLSKICH MAREK WE WROCŁAWIU.

Bytom, 8 stycznia. (PAT). Konsul polski we Wrocławiu ogłasza w pismach górnośląskich następujące ogłoszenie:

Dowiedziałem się w lokalu **pewnej szynkowni na Antonienstrasse we Wrocławiu, że znajduje się tam skład fałszywych polskich 500-markówek, które podrabiają polscy żydzi, zamieszkali we Wrocławiu.** Pieniądze te przedstawiają wartość **wielu miljonów marek.** — Stwierdzono dalej, że fałszerze i ich pomocnicy zamierzają przeprowadzić swój towar **na Górny Śląsk, szczególnie do Królewskiej Huty i do Katowic, aby go częścią odprowadzić między ludność miejską, a częścią przemycić przez granicę do Polski. Z przyczyn, odemnie niestety niezależnych, nie mogę schwytać zbrodniarzy i oddać ich w ręce władz.** Mogę im jedynie **utrudnić wyjazd,** lecz jestem pewny, że ominą te przeszkody. Wobec tego ostrzegam rodaków przed tymi fałszerzami.

POLSKI TEKST REGULAMINU — PEŁEN BŁĘDÓW ORTOGRAFICZNYCH.

Bytom, 8 stycznia (PAT). Regulamin plebiscytowy na Górnym Śląsku wydany został przez komisję rządzącą w Opolu w osobnej broszurze, złożonej z dwóch arkuszy druku na 16 stronicach. Regulamin składa się z sześciu rozdziałów i 52 artykułów. Tekst polski i niemiecki wydane zostały w jednej broszurze, tekst zaś francuski osobno. O ile tekst niemiecki jest poprawny, **to tekst polski roi się od błędów gramatycznych, a przedewszystkiem stylistycznych,** wskutek czego jest niejasny i wymaga obszernego komentarza. Komentarz ten zostanie opracowany i wydany przez polski komisarjat plebiscytowy. Z ubolewaniem należy stwierdzić, że **komisja rządząca w Opolu nie stara się o poprawność języka polskiego w swoich ogłoszeniach urzędowych.** Tekst polski jest często dosłownem tłumaczeniem z języka niemieckiego **i nie różni się pod tym względem od słynnych »polskich okólników landratów pruskich«.** O ile wiemy, ze strony polskiej wytykano to już nieraz miarodajnym czynnikom w Opolu, niestety, jak dotąd, bezskutecznie.

DWA MILJONY MAREK NA PLEBISCYT.

Lwów, 8 stycznia (PAT). Małopolski Związek Banków uchwalił na onegdajszem posiedzeniu wypłacić 2 miljony marek na cele plebiscytu na Górnym Śląsku.

PAMIĘTAJMY O GÓRNYM ŚLĄSKU

Czyście już złożyli ofiarę na plebiscyt?

Składki przyjmuje także Adm. »N. Reformy«.

Zgromadzenie Związku kolejarzy.

Dwa zgromadzenia Związku kolejarzy odbyły się we czwartek: jeden w Krakowie, drugi we Lwowie.

Zgromadzeniu **krakowskiemu,** w którem wzięło udział 5000 uczestników, przewodniczyli pp. Packau i Mastek. Pp. Packau, Bednarczyk i inni wystąpili gwałtownie przeciw wprowadzeniu dyktatury kolejowej i ewentualnemu wydzierżawieniu kolei państwowych. Dyktatura grozi ubezwładnieniem i rozbiciem Związku. Na dyktaturę z prawicy odpowie Związek dyktaturą z lewicy. Żądamy aprowizacji, a nie dyktatury, przeciw której musi Związek wnieść silny protest. Nie oddamy także naszego majątku w obce ręce. Reakcja chce głodem zmusić kolejarzy do pracy. Do tego nie możemy dopuścić. Zamiast chleba dostajemy dyscyplinę i baty. Nie mamy w czem chodzić i co jeść, a urządza się huczne zabawy i bale.

W uchwalonych rezolucjach żądano spełnienia postulatów, uchwalonych we Lwowie w listopadzie z. r. Delegaci Związku na zjazd, mający się odbyć w Warszawie 9 bm. winni zająć takie stanowisko, któreby zmusiło ministerstwo kolei żelaznych do natychmiastowego spełnienia postulatów lwowskich. Delegaci mają też dążyć do unicestwienia planów dyktatury kolejowej.

P. Janasz żądał nadto ustąpienia obecnego rządu, podwyższenia mnożnika do 600 i jednorazowej zapomogi w wysokości jednomiesięcznych poborów.

O zgromadzeniu Koła Związku kolejarzy we **Lwowie** telefonuje P. A. T.: Po burzliwej dyskusji uchwalono rezolucję, polecającą delegatom na zjazd do Warszawy, aby żądali zaaprowizowania dla pracowników i ich rodzin w takiej formie, aby ci wraz z rodzinami mogli swobodnie istnieć dalej, aby sprzeciwili się każdej podwyżce, gdyż uważają ją za środek wzmagający szaloną drożyznę. Gdyby rząd nie mógł dać aprowizacji w naturze, żądają pracownicy, by im rząd dał takie wynagrodzenie w pieniądzach, za któreby mogli zakupić żywność w pasku. Dalej poleca rezolucja delegatom, aby żądali natychmiastowego zrealizowania trzynastu punktów strajkowych, dotychczas podniesionych przez strajkujących, rewizji rozporządzenia ministerjalnego w sprawie ulg jazdy dla pracowników kolejowych, gwarancji ze strony rządu, że będą otrzymywali artykuły spożywcze po cenach stałych, regulacji siły kupna waluty i przystąpienia do walki z paskarstwem, jakoteż z agrarjuszami wielkimi i małymi, oddania nagromadzonych artykułów spożywczych w Poznaniu do dyspozycji centrali współdzielczej w Warszawie, zlikwidowania grupy gospodarczej w zupełności i przydzielenia do delegatów rządu rady przybocznej, złożonej z członków Związku. Rezolucja zapowiada użycie koniecznych środków w celu zrealizowania żądań.

KRONIKA.

Kraków, 8 stycznia.

PRAWDOPODOBIEŃSTWO POGODY NA DZIEŃ 8 STYCZNIA 1921: Pochmurno, możliwie mgła i opady, temperatura powyżej 0, słabe wiatry ze zmiennym kierunkiem.

Wyciąg z obserwacyj meteorologicznych w Polsce z dnia 7 bm.:

Miejscowość	Temper. max.	Temper. min.	Kier. wiatru	Stan nieba
Kraków	8	4	cisza	pochmurno
Zakopane	—	1	południowy	pochmurno
Warszawa	8	5	poł.-zachod.	pochmurno
Poznań	9	5	poł.-zachod.	pochmurno
Gdańsk	8	5	poł.-zachod.	półpochmurno

Wysokie ciśnienie nad Bałtykiem, niskie na północ i południowy zachód Europy.

TRZECH KRÓLI. Onegdajsze święto upłynęło przy niezmienionej od kilku dni, jesiennej pogodzie. Widocznie jest to zasługą Nowego Roku, który rozpoczął aurę listopadową, nie bacząc zupełnie na zimową porę, a jeszcze więcej na brak kaloszy i dziurawe buty mieszkańców zakatarzonych i zrozpaczonych. W ciągu dnia świątecznego tę wodnisto-wilgotno-deszczową pogodę starało się urozmaicić kilka promyków słońca, niestety bezskutecznie. To też przez święto ludzie chcąc w bardziej urozmaicony sposób zapełnić czas, tłumnie zapełniali teatry oraz kina. Urządzono również, jakby preludja do karnawału w formie wieczorów tańcujących oraz »minorum gentum« balów, na których bawiono się zupełnie przedwojennie. W niektórych cukierniach pojawił się tradycyjny »pączek«, na własną odpowiedzialność, nie licząc się z zakazem wypieku ciast. Gdzie zaś pojawił się poznać było na nim trudy wojenne już na pierwszy rzut oka. Zmizerniał, schudł, stracił ogromnie na wadze, a zwłaszcza jest bardzo drogi, widocznie wskutek wielkich kosztów podróży, jakie musiał ponieść, jadąc do Krakowa. Dlatego też patrząc na niego, mimowoli nasuwały się wspomnienia dawnych dobrych czasów.

POSIEDZENIE RADY PRZYBOCZNEJ jeneralnego delegata rządu odbędzie się 17 bm. w Krakowie w ratuszu.

POSIEDZENIE W SPRAWIE PRZYJĘCIA DZIECI KRAKOWSKICH. Onegdaj o godz. 11 przed południem odbyło się w sali konferencyjnej magistratu posiedzenie komitetu przyjęcia VI dywizji 20 pp. ziemi krakowskiej. Na posiedzeniu, któremu przewodniczył prezyd. Federowicz, byli obecni jen. Stiller, komendant VI dyw. 20 pp., pułk. Trześniowski, oficerowie oraz przedstawiciele stowarzyszeń kupieckich, przemysłowych i gospodnio-szynkarskich. Po dłuższej dyskusji uchwalono program, wedle którego w niedzielę 16 bm. po uroczystem nabożeństwie w kościele Marjackim odbędzie się na rynku udekorowanie 53 żołnierzy, poczem nastąpi defilada wojska.

PODARUNKI ŚWIĄTECZNE DLA ŻOŁNIERZA POLSKIEGO. Z prezydjum Stow. Białego Krzyża komunikują nam: W tym roku dzięki wydatnej pomocy społeczeństwa posłano na front niezwykle obfite podarunki. I tak:

I bat. 206 p. a. c. dla 126 żołnierzy 126 paczek; 9-ta komp. tel. 70 paczek; załoga pociągu »Bartosz Głowacki« 96 paczek; II krak. baon etap. 700 paczek; 108 pułk ułanów 608 paczek i 50 par ubr.; 8 pułk ułanów 800 paczek; załoga panc. »Śmierć« 126 paczek; III krak. baon etap. 14 paczek ofic., 1100 paczek żołn. i 20 par ubrań; I bat. 12 p. kres. 100 paczek; inwalidzi 100 paczek; 20 pułk p. 1600 paczek.

Pozostaje jeszcze do rozdzielenia 2800 paczek i bielizna, po które mają się zgłosić w najbliższym czasie wyznaczone pułki. Dary odwoziły na front delegatki, które były entuzjastycznie witane. Komitet posiada cały szereg podziękowań i pokwitowań odebranych darów. W. Wodzinowski, przew. Białego Krzyża.

BAL NA RZECZ STOW. BIAŁEGO KRZYŻA, mający się odbyć w dniu dzisiejszym, tj. 8 bm., obudza w szerokich sferach Krakowa najżywsze zainteresowanie i zapowiada się świetnie. Sale Kasyna wojskowego będą udekorowane. Wysoce humanitarny cel, jakim jest akcja na rzecz żołnierza polskiego, zachęca wszystkich zwolenników zabawy do udziału w tym balu, z którego dochód zasili kasę Białego Krzyża, idącego ręka w rękę z wojskowością w pracy dla żołnierza.

Bilety za zwrotem zaproszenia do nabycia w biurze Komitetu, ul. Dolnych Młynów 13, a wieczorem przy kasie.

BAL MASKOWY NA OCHRONKĘ DLA SIEROT OJENNYCH w Ludwinowie może być uważany za bardzo szczęśliwy oficjalny początek tegorocznego karnawału. Podobnie, jak w roku zeszłym, zgromadziła zabawa ta w salach Kasyna wojskowego nieprzeliczone tłumy, żądnej zabawy publiczności, która znajdując pełne zadowolenie w mile spędzonym wieczorze, poparła wydatnie humanitarny i wysoce popularny cel maskarady. Obok przedstawicieli sfer wojskowych znalazły się także protektorki balu w osobach pań jenerałowej Symonowej i Stillerowej, oraz liczni przedstawiciele i przedstawicielki inteligencji oraz sfer urzędniczych. Kostjumów było mnóstwo, a w ich liczbie wiele bardzo efektownych i gustownych jak np.: oryginalny strój Turczynki, kostjumy flisaków ludwinowskich, bolszewika, chłopa z Bronowic, handlarza walutą, kilka ślicznych kostjumów dziewcząt wiejskich itp. Ścisła kontrola masek, dokonywana w t. zw. »czarnym gabinecie«, zapewniła zabawie doborowy zespół towarzyski. Królową wieczoru wybraną została przez głosowanie pani jenerałowa Stillerowa. Ochocza zabawa pod wodzą aranżera p. Nowotarskiego trwała do białego rana. Dochód z biletów wstępu i bufetu, którym kierowała zabiegliwie gospodyni zabawy i opiekunka balu p. Górska, przedstawia się bardzo pokaźnie.

OPŁATEK W STOW. B. LEGJONISTÓW POL. Onegdaj, jako w dzień Trzech Króli, urządziło Stowarzyszenie b. legjonistów polskich z r. 1914—1918 w lokalu św. Zyty przy ul. Mikołajskiej tradycyjną uroczystość opłatka, na którą przybył jen. Symon i jen. Piasecki, oficerowie i żołnierze oraz zaproszeni goście. Podczas uroczystości wygłoszono szereg przemówień na cześć Naczelnika państwa, oraz obecnych jenerałów.

HOJNA OFIARA. Ziemski bank kredytowy w Krakowie złożył na pomoc koleżańską uczniów Akademji handlowej kwotę 25.000 mk. Jestto drugi z kolei dar banku ziemskiego na rzecz szkolnictwa handlowego, bo przed kilkoma miesiącami ofiarował ten bank kwotę 50.000 mk. na wszechnicę handlową w Krakowie, rozumiejąc i oceniając należycie wielką doniosłość wyższego wykształcenia handlowego dla odrodzenia naszego życia gospodarczego.

ZBIÓRKA NA PLEBISCYT W TEATRZE IM. SŁOWACKIEGO. W czasie obu wieczorów Sylwestrowych artyści teatru im. Słowackiego zebrali wśród publiczności na fundusz plebiscytowy na Górnym Śląsku kwotę 19.000 mk., którą oddano do dyspozycji Komitetu obrony kresów zachodnich.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Wobec powodzenia »Orlątka« wyznaczono na przyszły tydzień cztery przedstawienia tego pięknego poematu Rostanda.

Premjera »Teatru cudowności« Cervantesa i »Sługi dwóch panów« Goldoniego odbędzie się w sobotę 15 bm. P. Wierciak przygotowuje do drugiej sztuki nowe dekoracje.

Z TEATRU POWSZECHNEGO. W najbliższy wtorek 11 bm. wchodzi na repertuar arcydzieło Schillera »Intryga i miłość«. Reżyserję sztuki prowadzi p. Korecki, główne role odtwarzają pp. Czechowska, Krajewska, Topolska, Zaleska, Grolicki, Kalinowski, Korecki, Sarnowski, Rozwadowicz i inni. W dziale operetkowym przygotowuje się obecnie polską nowość, grana od trzech miesięcy z niebywałem powodzeniem w Warszawie, mianowicie »Majora ułanów« Krzewińskiego.

Z TEATRU »BAGATELA«. Drugi z rzędu wieczór karnawałowy odbędzie się dzisiaj w »Bagateli« z udziałem pp. Zofji Czaplińskiej i Józefy Borowskiej. Początek o godz. 7 i pół wieczorem. Jutro powtórzony będzie »Dobrze skrojony frak« z p. Nowackim, a wieczorem kapitalna »Moralność pani Dulskiej«. W poniedziałek »Karykatury« z debjutującą w roli Zosi uczennicą Fr. Wysockiego p. Wandą Souzek. Premjerą najbliższą będzie »Dwójka hultajska« Naccya i Armanda.

WIECZÓR HUMORU URSTEINA zgromadził we czwartek wieczorem w sali Sokoła tłumy publiczności, która spragniona wesołości, znalazła w ulubionym warszawskim monologiście i śpiewaku uosobienie pogody i estradowego dowcipu. Od zeszłorocznych swych występów w Krakowie p. Urstein (Pikuś) stał się dostatecznie popularnym, aby mógł liczyć na pełną salę. Tym razem do zwiększenia zainteresowania przyczynił się w wysokim stopniu współudział primadonny operetki warszawskiej p. Kazimiery Horbowskiej, która oczarowała publiczność nietylko swą świetną aparycją, ale także prześlicznym głosem o niezwykle rozległej skali i sile natężenia, pozwalającym artystce na szerokie eksperymenty wokalne. Arję z »Butterfly«, a obok tego cały cykl pieśni wyśpiewała p. Horbowska z pełnym artystycznym sukcesem, zbierając owacyjne oklaski. Przypadły one także w udziale uroczej primaballerinie opery warszawskiej p. Marji Pawińskiej, w której poznaliśmy tancerkę pierwszorzędną, rozwijającą w swych solowych popisach, a zwłaszcza w menuecie i czardaszu niepospolity wdzięk, lekkość i elastyczność baletowego pas, godną artystki stołecznej sceny, której jest prawdziwą ozdobą. Mnóstwo osób, które z powodu braku biletów nie zdołały docisnąć się na czwartkowy wieczór, skorzysta zapewne ze sposobności drugiego wieczoru, który odbędzie się w niedzielę z nowym programem.

PRZEWÓZ PRZEZ TERYTORJUM REPUBLIKI CZESKO-SŁOWACKIEJ, jak nam donosi zastępca republiki czesko-słowackiej w Krakowie, jest zupełnie wolnym, wyjąwszy przedmioty państwowego monopolu. O tem została dyrekcja polsk. kolei państw. w Krakowie przez dyrekcję kolei republ. czesko-słow. w Ołomuńcu telegraficznie dnia 10 grudnia 1920 r. zawiadomiona.

W SPRAWIE TELEFONÓW. Dyrekcja poczt i telegrafów okr. krakowskiego komunikuje: Zwraca się uwagę abonentów że centrala telefoniczna w Krakowie nie podlega urzędowi pocztowemu i telegraficznemu, lecz technicznemu Zarządowi telegr. i telefonów i dlatego w sprawach dotyczących zepsuć (napraw) aparatów telefonicznych należy się zwracać do tego Zarządu (gmach pocztowy Wielopole 2, I p.), względnie do stacji telefonicznej Nr 3000, zaś w sprawie budowy, zażaleń na personal piśmiennie do okręgowej dyrekcji poczt i tel. wzgl. do stacji Nr. 250. Natomiast w sprawach reklamacyj, odnoszących się do rozmów telefonicznych miejscowych, oraz międzymiastowych, nieciorpiących zwłoki, do Kontroli telefonów (stacja telefoniczna Nr 2897).

KURS NARCIARSKI AKAD. ZWIĄZKU SPORT. zgromadził w Zakopanem przeszło 30 uczestników i mimo niekorzystnych warunków atmosferycznych zdołał przeprowadzić znaczniejszą część zakreślonego programu. Dokończenie kursu nastąpi z początkiem lutego, w międzyczasie zaś odbywać się będą w niedziele i święta, w razie odpowiednich warunków śniegowych, w okolicach Krakowa ćwiczenia pod kierunkiem przodowników A. Z. S. Informacyj udziela sekretarjat A. Z. S. telefon 3372 w godzinach przedpołudniowych.

TRAGEDJA MIŁOSNA. Onegdaj w rannych godzinach stróż kamienicy przy ul. Powiśle 3 w Krakowie zawiadomił tutejszą policję, że mieszkająca tam Marja Chwałkówna, lat 28 i jej narzeczony Ferdynand Lasek lat 28, z zawodu szofer, odebrali sobie życie strzałami rewolwerowymi. Wysłana na miejsce komisja policyjna oraz lekarz okręgowy znaleźli zastygłe zwłoki obojga denatów, na stole zaś kartkę z napisem: »Niech żyje miłość! Precz z wrogiem. Ferdek«. Chwałkówna która leżała ubrana, jak do wyjścia na miasto, miała dwie rany postrzałowe, jedną na lewej skroni, drugą zaś pod szyją, co wskazuje, że została ona przez Laska zamordowana w sposób podstępny, w chwili, gdy razem z nim weszła do mieszkania. Lasek miał ranę postrzałową koło prawego ucha. Przesłuchiwani mieszkańcy stwierdzili, że tragiczny wypadek zaszedł koło północy, gdyż o tym czasie słyszeli strzały, do których jednak nie przywiązywali na razie większej wagi. Zwłoki denatów odwieziono do zakładu medycyny sądowej.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE. We czwartek o godz. 7 rano odebrał sobie w Krakowie życie wystrzałem z rewolweru por. Józef Mazurek, zamieszk. przy ul. Felicjanek 3. Wczoraj zaś żona jego usiłowała popełnić samobójstwo, zażywając sublimatu. Po zastosowaniu pierwszych środków zaradczych przewieziono desperatkę do szpitala.

»CZUŁY« MAŁŻONEK. Wczoraj podczas awantury małżeńskiej Franciszek Kaczor, z zawodu tokarz (ul. Pędzichów 22) rzucił się na swoją żonę z siekierą, lecz ta szczęśliwie usunęła się, tak, że czuły małżonek rozciął jej jedynie dłoń u lewej ręki. Kaczorem zajęła się policja.

ARESZTOWANIE SPEKULANTA TYTONIOWEGO Na jednej z krakowskich ulic policja aresztowała Chaskela Diamanta, talmudystę, w chwili, gdy niósł walizę, zawierającą 100 paczek tytoniu po 25 mk., 50 paczek papierosów egipskich, 50 paczek prezydentów i 100 sztuk cygar. Towar ten chciał on wywieźć z Krakowa, prawdopodobnie w celach spekulacyjnych.

NIEUDAŁY INTERES ZŁODZIEI. Policja krakowska aresztowała Błażeja Węgla, lat 27, który wspólnie ze swoim towarzyszem usiłował pewnemu kupcowi przy ul. Siennej sprzedać zwój klotu wartości przeszło 10.000 mk., za 3000 mk. W czasie śledztwa okazało się, że klot ten pochodził z większej kradzieży, dokonanej na tutejszym dworcu kolejowym. Wspólnik Węgla zbiegł.

KOMUNIKATY i ZAWIADOMIENIA.

OPŁATEK. W Czytelni Kat. Związku Polek (Szczepańska 5) odbędzie się »opłatek« dla członków dnia 8 bm. w sobotę o godz. 5 po poł.

POLSKIE TOWARZYSTWO KRAJOZNAWCZE — urządza w sobotę 15 bm. raut z odczytem, produkcjami muzycznemi, oraz zabawą taneczną, w sali Towarzystwa technicznego. Wstęp tylko dla członków i wprowadzonych gości.

ZGROMADZENIE ZWIĄZKU EMERYTÓW, RENCISTÓW I SIERÓT KOLEJOWYCH odbędzie się w niedzielę 9 bm. o godz. 4 po poł. w sali szkolnej na dworcu kolejowym. Na porządku dziennym: Sprawa konsumu.

STOWARZYSZENIE KANDYDATÓW ADWOKACKICH rozpoczęło cykl wykładów naukowych, a pierwszy wykład odbędzie się w poniedziałek 10 bm o godz. 6½ wieczorem w sali Izby adwokatów w Krakowie (ul. Gołębia 6, I p.) Referat wygłosi prof. dr Reinhold na temat: »Ważniejsze typy lichwy wojennej«.

ODCZYTY »O LOTNICTWIE«. Pragnąc zapoznać szerszy ogół ze stanem nowoczesnego lotnictwa, zarząd miejskiego Muzeum przemysłowego im. dra A. Baranieckiego w tym celu zwrócił się do wybitnego lotnika i znawcy na tem polu majora inż. Steca, który przybywa dziś z Warszawy, aby wygłosić w sobotę i niedzielę, tj. 8 i 9 bm. dwa odczyty w sali Muzeum przemysłowego, Smoleńska 9. Początek odczytu o godz. 7 wieczór.

WYDZIAŁ KRAK. TWA ŚPIEW. »ECHO« zaprasza wszystkich członków na walne zgromadzenie dnia 9 bm. o godz. 5 po poł. (św. Anny 2, I. p.).

Z kraju i ze świata.

NACZELNIK PAŃSTWA W SPALE. Telefonują nam z Warszawy: Naczelnik państwa wyjechał na kilkudniowy pobyt do Spały z polecenia lekarzy. Obecny stan zdrowia Naczelnika państwa pozwala żywić nadzieję, że będzie on mógł w dniu 15 bm. wybrać się w podróż do Paryża.

PREZ. WITOS ŻADNYCH PRZYRZECZEŃ URZĘDNIKOM NIE UDZIELAŁ. Wobec zamieszczonej w prasie notatki o przyrzeczeniach danych rzekomo przez prezydenta ministrów delegacji urzędników państwowych co do podniesienia mnożnika do 400 i wypłacenia 13 pensji, prezydjum Rady ministrów stwierdza, że u p. prezydenta ministrów w dniu tym żadnej delegacji urzędniczej nie było, tem samem delegacja urzędników państwowych żadnego tego rodzaju przyrzeczenia od prezydenta ministrów otrzymać nie mogła.

ZGON WICEMINISTRA APROWIZACJI. Z Warszawy telefonują nam: Onegdaj zmarł śp. Ludwik Zaborowski, wiceminister aprowizacji, który zaraził się szkarlatyną. Stanowisko wiceministra aprowizacji objął dnia 1 lutego z. r.

WYJAZD MARSZAŁKA TRAMPCZYŃSKIEGO. Z Warszawy telefonują nam: Marszałek Sejmu Trampczyński wyjechał do Poznania. Powrót marszałka nastąpi prawdopodobnie w poniedziałek.

WYSOKI KOMISARZ ATTOLICO W WARSZAWIE W dniach najbliższych przybywa do Warszawy wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, B. Attolico.

PRZYJAZD P. ZALESKIEGO. Do Warszawy przybył przewodniczący komisji reewakuacyjnej polskiej delegacji pokojowej p. Zaleski.

WOJEWODA NOWOGRODZKI. Dnia 6 bm. zostały przedstawione Naczelnikowi państwa do podpisu nominacje na nowo powstałe województwa nowogrodzkie i poleskie. Wojewodą nowogrodzkim został zamianowany Wacław Radkiewicz, były wojewoda miński.

O WYDZIERŻAWIENIE ODBENZYNIARNI DROHOBYCKIEJ. Z Warszawy telefonują nam: Odbywające się od kilku tygodni pertraktacje z finansistami zagranicznymi w sprawach naftowych dobiegają końca. Chodzi o wydzierżawienie na lat 20 odbenzyniarni w Drohobyczu konsorcjum holendersko-angielskiemu za kwotę 200 miljonów franków.

TELEFONY SZWEDZKIE W POLSCE. »Orient« donosi ze Sztokholmu 6 bm.: Pisma tutejsze donoszą: Pertraktacje jen. dyrektora Golowa z rządem polskim skończyły się na udzieleniu Szwedom nowych koncesyj telefonicznych w Polsce. Odnośna umowa ma być podpisana w najbliższych dniach. W skład Tow. akc. mają wejść jako akcjonarjusze: skarb polski, i Tow. »Cedergren«, to ostatnie jako posiadacz większej części akcyj. Towarzystwo to posiada kapitał akc. 4½ miljonów koron szwedzkich. Wszystkie akcje Tow. »Cedergren« należą do szwedzko-duńsko-rosyjskiego Tow. telefonów, które posiada kapitału 22 miljonów koron szwedzkich.

HONORARJUM ZA PROZĘ LITERACKĄ. Zarząd związku zawodowego literatów polskich w Warszawie komunikuje, że na ostatniem posiedzeniu zarządu postanowiono określić minimum honorarjum za prozę literacką na 4 mk. za wiersz, zawierający nie więcej niż 40 liter.

TECHN. SZKOŁA TELEGRAFICZNA I TELEFONICZNA. W styczniu br. nastąpi w warszawskiej dyrekcji poczt i telegrafów otwarcie technicznej szkoły telegraficznej i telefonicznej kursu jednorocznego, a następnie trzechmiesięcznej płatnej praktyki na linjach i stacjach telefonicznych i telegraficznych.

ZJAZD HARCERSKI. Dnia 2 bm. zakończył się czterodniowy walny zjazd harcerski w Warszawie. Zjazd wypełniły: referaty p. Strumiły pt. »Cele i zadania harcerstwa« i p. Kozielewskiego pt. »Obrzędowy pierwiastek w harcerstwie«, oraz rozpatrywanie wniosków komisji. Podczas obrad dały się zauważyć dwa prądy: jeden z nich dążył do uczynienia z harcerstwa organizacji dla młodzieży, drugi zaś organizacji młodzieży. Zwyciężył drugi.

Na Zjeździe były reprezentowane wszystkie dzielnice Polski, nie wyłączając Górnego Śląska. Do Rady zostali wybrani pp.: Grabowski, Glass, Sołtys, Bierunakiewicz, Woroniecki, Niemczycki, Olewiński, Kulczyński, Tworkowska, Nekrasz, jen. Haller, Kuchta, Świdzińska, Majewska, Włodkówna, Sikorski, Czekalski, Piasecki, Kozielewski, Opieńska, Martynowiczówna, [illegible] ek. Szczerbicki i ks. Mauersberger.

JENERALNY DELEGAT RZĄDU DR GAŁECKI powrócił wczoraj do Lwowa.

POWRÓT PUŁKU LWOWSKIEGO. Ze Lwowa donoszą 5 bm.: Pierwszy pułk strzelców lwowskich, mający obecnie nazwę 38 pp., a tak bardzo zasłużony w obronie kresów powrócił dziś do naszego miasta, gorąco witany przez publiczność. Urządzona o godz. 1.30 po południu łącznie z 5 p. art. defilada przed pomnikiem Mickiewicza, dała impuls do gorącej manifestacji na cześć dzielnych szermierzy ojczystego znaku. Pułk ma osiąść na stałych leżach w Przemyślu, dokąd przybędzie dnia 10 bm.

Z POLSKIEGO BANKU KRAJOWEGO. Ze Lwowa donoszą. Rada nadzorcza Banku kraj. nadała w uznaniu zasług, położonych dla instytucji tytuły dyrektorów dotychczasowym zastępcom dyrektorów pp. dr

Aleksandrowi Malaczyńskiemu, Józefowi Padewskiemu, Ludwikowi Stachewiczowi i naczelnikowi filji krakowskiej zast. dyrektora Janowi Armołowiczowi.

OBŁAWA NA CZARNEJ GIEŁDZIE. Ze Lwowa donoszą: Władze policyjne urządziły wczoraj przed południem wielką obławę na handlarzy obcą walutą, skupiających się w ulicach św. Stanisława, Rejtana i sąsiednich. Całą część miasta zamknięto kordonem policyjnym i poddano rewizj szereg osobników, z czego kilku aresztowano. Ilość zakwestjonowanych obcych walut przekracza, wedle policyjnych obliczeń, półtora miljona marek. W czasie obławy zdarzały się humorystyczne tragedje. I tak np. niejaki Józef Simon, kupiec z Kołomyji, za poradą kelnerów w szynku Katza przy ul. Rejtana, ukrył przed policją 145.000 koron austr. w pace z marchwią. Ponieważ zaś później pieniędzy ukrytych nie mógł odzyskać, przyszedł prosić o interwencję... policji w odszukaniu utraconego skarbu.

ŚMIERĆ HOŁUBOWICZA. »Ruspress« donosi z Wiednia: Koła ukraińskie otrzymały potwierdzenie wiadomości o rozstrzelaniu b. premjera ukraińskiego, który podpisał traktat w Brześciu Litewskim — S. Hołubowicza. Bolszewicy trzymali go w czrezwyczajce w Winnicy, lecz gdy w jesieni roku zeszłego Ukraińcy zajęli miasto — Hołubowicza już tam nie było.

W SPRAWIE DRA FEDAKA donosi lwowska »Gaz. Por.«: Szereg przeprowadzonych rewizyj u osób i instytucyj ruskich we Lwowie, podejrzanych o antipaństwowe konspiracje polityczne, nie dostarczył władzom potrzebnego materjału dla ustalenia ich winy. Nie zarządzano też żadnych aresztowań, a wiadomość o aresztowaniu dra Fedaka okazała się nieprawdziwą. Zebrany podczas rewizyj materjał, badany jest obecnie przez kompetentne władze a dalsze rewizje i zarządzenia nie są wykluczone. Dotychczas stwierdzono niezbicie współudział niektórych grup ruskich w kraju z knowaniami ruskiemi za granicą, a nici agitacji ruskiej gubią się na wzgórzach św. Jura. Skonfiskowaną olbrzymią ilość materjału pisemnego musi być poprzednio odczytana a równocześnie zarządzono dalsze badania na prowincji. Przedmiotem gorliwych badań władz są stosunki ruskie wzdłuż pogranicza czesko-słowackiego. U dra Fedaka, podczas powrotu jego z Wiednia zakwestjonowano czeki, opiewające na większe sumy, przekazane z Ameryki na tutejsze banki. Mają to być dary Rusinów amerykańskich dla biednej ludności ruskiej. Wypłatę ich na razie wstrzymano.

UKRAIŃCY W TARNOWIE. »Ridnyj Kraj« donosi, że w Tarnowie utworzyły wszystkie partje Ukraińców naddniepr. od chliborobów-demokratów (skrajna prawica) do eserów, ciało doradcze dla rządu U. R. L. p. t. Rada Republiki, mające fungować aż do powrotu na terytorjum Ukrainy.

UROCZYSTOŚĆ KU CZCI »BATERJI ŚMIERCI« — ogłoszona w dziennikach na dzień 8 bm. odbędzie się dnia 13 bm., tj. we czwartek w Nowym Targu z tymsamym programem. Termin został przełożony celem umożliwienia wzięcia udziału jaknajliczniejszym deputacjom we mszy polowej za poległych bat. 4, 1 p. art. górsk.

KURS SEKRETARZY GMIN WIEJSKICH. Z Wadowic komunikują nam: Staraniem kierownictwa tut. ekspozytury został urządzony przy ekspozyturze w Wadowicach jednomiesięczny kurs sekretarzy gmin wiejskich, wyłącznie dla inwalidów. Na kurs ten zgłosiło się 29 słuchaczy. Po ukończeniu kursu popis urządzony w dniu 22 grudnia 1920 w obecności delegatów starostwa, Rady powiatowej i jen. Eksp. w Krakowie, wypadł wprost niespodziewanie.

Z KAMIEŃCA PODOLSKIEGO donosi »Kurj. Lw.«: Aresztowano tu niejakiego Amstera z żoną, byłego komisarza »czrezwyczajki« w Winnicy i Kamieńcu, który rozstrzeliwał dużo ludzi niewinnych, a zagrabiwszy pieniądze sowieckie w złocie i carskiej walucie chciał przedostać się do Rumunji.

Bolszewicy dokończyli druku (drugiej strony) ukraińskich pieniędzy i puścili je w obieg, a teraz robią rewizje i aresztują giełdziarzy, którzy posiadają takie pieniądze.

Zjazd włościan, zwołany z kamienieckiego powiatu oświadczył, że nie życzy sobie w imieniu włościaństwa żadnej komuny i woli Polaków, których oczekuje z upragnieniem.

W Kamieńcu utworzył się karny oddział, sformowany z uciekinierów denikińców, z b. naczelnikiem czerwonoarmiejców na czele. Odgraża on się podobnie, że pozabija wszystkich komisarzy, gdy tylko przyjdzie odpowiednia pora.

Do Winnicy wywieziono drukarnię gazety »Podolski Kraj«.

SAMOPOMOC PODRÓŻUJĄCYCH KOLEJĄ. Na austrjackiej kolei południowej powstał częściowy strajk, do którego nie przyłączył się personal tej kolei w Wiedniu i Wiener Neustadt. Skutkiem tego na pewnych częściach tej kolei odbywa się ruch kolejowy, na innych zaś nie. Na tle tego »dzikiego« strajku zdarzył się we wtorek następujący wypadek, o którym donoszą dzienniki wiedeńskie. W nocy wyjechał pociąg osobowy z Wiednia do Grazu. Po przybyciu do stacji w Bruck w dolinie rzeki Mur, personal pociągu ogłosił niespodziewanie strajk. Podróżni, pozostawieni na małej stacji górskiej wobec perspektywy bezterminowego czekania na ratunek o głodzie i chłodzie, rzucili się na personal pociągu i zmusili go do dalszej jazdy. Ale na stacji Goesting personal pociągu znowu ogłosił strajk. Wtedy podróżni odwołali się do lasek i rewolwerów. Personal pociągu wobec takiego ultimatum puścił pociąg w ruch i dowiózł podróżnych do Grazu. Tutaj kolejarze strajkujący wszczęli z podróżnymi bójkę, której kres położyła żandarmerja.

PRZENIESIENIA. »Monitor« z dnia 3 bm. donosi, że ministerstwo sprawiedliwości przeniosło notarjusza Antoniego Bahra z Kęt do Nowego Sącza, a Karola Puchalskiego z Nowego Sącza do Kęt.

NA TOW. RATUNKOWE złożono w adm. »N. Ref.« kwotę 200 mk. z powodu polubownego załatwienia sporu między p. Dziuk. a p. N. Klingerem.

---

†

ZGON WETERANA Z R. 1863. Michał Różycki, uczestnik walk narodowych w r. 1863, wiceprezes Przytuliska weteranów z r. 1863 w Krakowie, odznaczony orderem »Virtuti militari«, zmarł we wtorek w Krakowie w 80 roku życia. Śp. Michał Różycki był dyrektorem kancelarji sądowej w Krakowie. Od dłuższego czasu był emerytem. W organizacjach uczestników walk z r. 1863 w Krakowie brał zawsze żywy udział, i był osobistością w Krakowie powszechnie znaną. Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb śp. Michała Różyckiego, majora wojsk polskich z 1863, odbył się z domu żałoby przy ul. Podzamcze 14. Kondukt prowadzony przez kapelana załogi krakowskiej maj. ks. Tartyło, otwierała kompanja honorowa 20 pp., za którą postępowała muzyka pułku kolejowego oraz weterani r. 1863 ze sztandarem. Za trumną szła rodzina zmarłego, jen. Stiller i Piasecki, delegacje oficerskie oraz krakowskich formacyj wojskowych.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. JUL. SŁOWACKIEGO:
Sobota, 8 bm.: »Orlątko«.
Niedziela, 9 bm. po poł.: »Betleem polskie«, wieczorem »Żołnierz królowej Madagaskaru«.
Poniedziałek, 10 bm.: »Orlątko«.
Wtorek, 11 bm.: »Orlątko«.
Środa, 12 bm.: »Żołnierz królowej Madagaskaru«.
Czwartek, 13 bm.: »Orlątko«.
Piątek, 14 bm.: »Orlątko«.

REPERTUAR MIEJSKIEGO TEATRU POWSZECHNEGO.
Sobota, 8 bm. po poł.: »Krakowiacy i górale«, wieczorem »Książe pan«.
Niedziela, 9 bm. po poł.: »Przewodnik tatrzański«,

REPERTUAR TEATRU »BAGATELA«.
Sobota, 8 bm.: »II wieczór karnawałowy«.
Niedziela, 9 bm. po poł.: »Dobrze skrojony frak«, wieczorem »Moralność pani Dulskiej«.
Poniedziałek, 10 bm.: »Karykatury«,
Wtorek, 11 bm.: »Strażnik cnoty«.

REPERTUAR TEATRU »NOWOŚCI«.
Sobota, 8 bm.: »Dziewczę z Holandji«.

Sprawa przesilenia gabinetowego

Warszawa, 8 stycznia. (Tel. wł.). W ubiegły czwartek pod przewodnictwem premjera Witosa odbyła się narada z ministrami, posiadającymi tak zwane teki polityczne. Obradowano nad sprawą **ewentualnej rekonstrukcji gabinetu**. W rezultacie uznano za konieczne **zapowiedzianą na dzień 11 b. m. konferencję prezydenta Witosa z przewodniczącymi klubów sejmowych odroczyć do dnia 17 b. m.**

W związku z tem wiceprezydent Daszyński wbrew pierwotnej zapowiedzi **nie złożył wczoraj formalnie urzędowania na ręce prezydenta ministrów.**

Z Rady ministrów.

Warszawa, 8 stycznia. (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 4 b. m. zatwierdziła **statut organizacyjny ministerstwa sprawiedliwości i przyjęła projekt o zniesieniu urzędu walki z lichwą i spekulacją**, projekt ustawy w przedmiocie zmiany statutu z 2 lipca 1920 roku. Dalej **uchwaliła skasowanie państwowego urzędu eksportu drzewa**, przyjęła projekt w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 20 kwietnia 1920 roku o ograniczeniu sprzedaży napojów alkoholowych, oraz projekt ustawy o monopolu handlu cukrem i projekt przepisów paszportowych. Na posiedzeniu dnia 5 b. m. Rada ministrów rozpatrywała projekt ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Dalszy ciąg obrad odroczony jest na dzisiaj o godzinie 5 po południu.

STANOWISKO TRZECIEGO WICEMINISTRA SKARBU.

Warszawa, 8 stycznia. (Tel. wł.). Minister skarbu Steczkowski ma zamiar **stworzyć stanowisko trzeciego wicemin. wyłącznie dla spraw walutowych.** W związku z tem **rozpoczął on już układy z drem Marcinem Szarskim, dyrektorem Banku przemysłowego w Krakowie.**

POLSKO-GDAŃSKIE KONFERENCJE GOSPODARCZE.

Warszawa, 8 stycznia. (Tel. wł.). Konferencje gospodarcze z delegatami wolnego miasta Gdańska trwają w dalszym ciągu. Wobec **konieczności rozstrzygnięć bardzo skomplikowanych zagadnień, konferencje zapowiadają się na czas dłuższy.**

POSEŁ ANGIELSKI W WARSZAWIE.

Warszawa, 8 stycznia. (Tel. wł.). Wbrew pogłoskom, krążącym w prasie, dowiadujemy się, **że rząd angielski zamianował swoim posłem w Warszawie p. T. Müllera.**

Aprowizacja Polski.

Warszawa, 8 stycznia. (Tel. wł.). Z miarodajnych źródeł informują, że w ciągu stycznia przyjdzie **z Ameryki dla Polski 700 wagonów mąki i 2.000 wagonów żyta.** W chwili obecnej wyładowywane są już z Gdańska **dwa okręty, zawierające 250 wagonów mąki i 1.009 wagonów żyta.**

Wczoraj przybył do Gdańska trzeci statek z Ameryki, zawierający **2.000 ton mąki.**

Z Rumunji otrzymaliśmy około **500 wagonów,** przeważnie grysiku, kawy i mąki kukurudzianej, któremi aprowizowana jest Małopolska.

Pokój podpisany będzie w połowie lutego.

Warszawa, 8 stycznia. (Tel. wł.). Do Warszawy przyjechała onegdaj z Rygi pewna osobistość polityczna, która w czasie swego pobytu w stolicy Łotwy stykała się bezpośrednio z członkami delegacji pokojowej. W rozmowie z pewnym korespondentem osobistość ta udzieliła następujących informacyj:

Rokowania, choć powoli posuwają się naprzód. Trudności jest wiele i nie ulega wątpliwości, że zanim dojdzie do ostatecznego podpisania traktatu, **będziemy mieli niejednokrotnie powody do denerwowania się z powodu rozmaitych wystąpień rządu sowietów.** Bezustanne alarmy o zamiarze bolszewików rozpoczęcia z wiosną nowej ofensywy przeciw Polsce, a w rzeczywistości **nieusprawiedliwione robią na zewnątrz wrażenie, że naród polski poddał się z depresją. Jest to moment, który wyzyskuje bardzo zręcznie p. Joffe,** wysuwając coraz to nowe pretensje i postulaty.

Źródło tych wszystkich alarmujących wiadomości, które znajdują oddźwięk w części prasy warszawskiej, jest dobrze znane polskiej delegacji. Są niemi **rosyjskie koła reakcyjne, które podjęły hasło Trockiego »ani wojny, ani pokoju«.**

Mimo wszystko te trudności delegacja polska z p. **Dąbskim na czele zdecydowana jest zrobić wszystko, co będzie w jej mocy, by doprowadzić do ostatecznego pokoju.** Nie znaczy to jednak, by dążyła do pokoju za wszelką cenę. Przeciwnie, **stać będzie silnie przy naszych żądaniach,** uznanych za sprawiedliwe i słuszne. Nie będę zbyt wielkim optymistą, jeżeli wyrażę przekonanie, że **w połowie lutego b. r. traktat pokojowy będzie podpisany.**

POKOJOWE NASTROJE SOWIETÓW.

Nauen, 8 stycznia. (PAT). Kongres sowietów potwierdza wiadomość o zakończeniu wojny i o przejściu w okres działalności pokojowej. Za główne zadanie uważa podniesienie Rosji pod względem gospodarczym.

DEMOBILIZACJA W ROSJI.

Moskwa, 8 stycznia (PAT). Na posiedzeniu moskiewskiej gubernialnej konferencji bezpartyjnej, Daniłow referował sprawę demobilizacji oddziałów. Już wydano rozkaz **rozpuszczenia rocznika 85 r., a w ciągu dni najbliższych mają być zwolnione roczniki 86, 87, 88.** Dalszych roczników nie można narazie zwalniać z powodu braku środków przewozowych.

Powstanie antybolszewickie na Kaukazie.

Paryż, 8 stycznia (PAT). Dzienniki donoszą, że w południowym Kaukazie przyszło do **powstania antybolszewickiego. Bolszewicy stracili 4 tysiące żołnierzy, 100 karabinów maszynowych i 6 armat.**

Konferencja czesko-polska w Cieszynie

M. Ostrawa, 8 grudnia (PAT). Dnia 5 bm. odbyła się w czeskiej części Cieszyna pierwsza konferencja **czesko-polskiej komisji** administracyjnej dla Śląska Cieszyńskiego i obszarów Spisza i Orawy. Zadaniem tej komisji jest wprowadzenie w życie **czesko-polskiej umowy,** podpisanej w Paryżu, tudzież umowy praskiej z 20 listopada 1920. Do komisji wchodzą ze strony polskiej: prezydent rządu krajowego na Śląsku Cieszyńskim **Żórawski,** reprezentant polskiego ministerstwa spraw zagranicznych **Bratkowski,** nadradca dyrekcji skarbu **Pawlita,** radca **Gradyński,** prokurator **Rabski** i radca sądowy **Feil.** Przewodniczącym polskiej delegacji jest nadradca dyrekcji skarbu **Pawlita.** Ze strony czeskiej wchodzą w skład komisji: starosta okręgowy **dr Mihalek, dr Klac,** radca **Klos, dr Slavik i Matakovsky** ze Starej Wsi na Spiszu. Przewodniczącym czeskiej delegacji jest **dr Mihalek.**

Pierwsza konferencja poświęcona była załatwieniu formalności. Prezydent polskiej delegacji dr Żórawski powitał czeskich delegatów, poczem dr Mihalek podziękował za powitanie. Po obradach uchwalono, że siedzibą komisji będzie Cieszyn. Obrady odbywać się będą w czeskim i polskim Cieszynie. Na Spiszu i Orawie utworzona będzie subkomisja, która sama wybierze dla siebie siedzibę.

Komisja zwróciła się do wszystkich urzędów czeskich i polskich z wezwaniem, aby przygotowały dla komisji materjał, potrzebny dla przeprowadzenia czesko-polskiej umowy. Merytoryczne rokowania komisji będą podjęte w najbliższych dniach.

O unję Polski z Litwą

Korespondent »Kurjera Porannego« donosi z Paryża 3 b. m.:

Między 22 a 23 grudnia z. r. w rozmowie z przedstawicielem Litwy kowieńskiej, p. Alfredem Tyszkiewiczem, miał w Londynie oświadczyć minister Courzon, że leżałoby w interesie Anglji, zarówno jak Litwy, aby ta ostatnia **zawarła z Polską unję dualistyczną** z tem, by obydwa sfederowane państwa zachowały zupełną samodzielność. W przeciwnym bowiem razie — zdaniem Anglji — Litwa nieuchronnie znalazłaby się w zupełnej zależności od Niemiec. Przedstawiciel Litwy zakomunikował natychmiast do Kowna treść oświadczeń przedstawiciela rządu angielskiego, lecz odpowiedź rządu kowieńskiego dotychczas nie jest jeszcze tutaj znaną.

„Orgesch" w Prusach wschodnich.

Królewiec, 8 stycznia (Orient). Królewiecki »Czerwony Sztandar« ogłasza kilka dokumentów o organizacji wojskowej »Orgesch« w Prusach Wschodnich. Wynika z nich, że »Orgesch« tamtejszy **jest znakomicie przygotowany do jakiejkolwiek akcji bojowej.** Wschodnie grupy są podzielone na 38 obwodów obronnych. Związki są militarnie zorganizowane z oficerami **cesarskimi** na czele. Przygotowania są skierowane przeciw nieprzyjaciołom **wewnętrznym i zewnętrznym.** Między bawarskim a wschodniopruskim »Orgeschem« istnieje dobre porozumienie.

Rada sprzymierzonych po przyjeździe Piłsudskiego.

Paryż, 8 stycznia. (PAT). Wedle »Temps'a«, ambasador angielski udał się do ministra spraw zagranicznych, aby mu oznajmić, że rząd **Wielkiej Brytanji zgadza się chętnie, aby spotkanie najwyższej rady sprzymierzonych odbyło się** w Paryżu i proponuje, aby to nastąpiło dnia 19 stycznia b. r. Rząd francuski zgodził się na tę datę, która jest przystępną dla rządów sprzymierzonych i dogodną dla rządu francuskiego, gdyż wypada po załatwieniu prac parlamentarnych **i przyjeździe naczelnika państwa polskiego, Piłsudskiego.**

Paryż, 8 stycznia (PAT). Londyński sprawozdawca »Matina« donosi: Konferencja prezydentów ministrów będzie się zajmowała 6 sprawami, a mianowicie:

1) Zniszczeniem niemieckiego materjału wojennego i ograniczeniem zbrojeń niemieckich.
2) Sprawą Reichswehry i armji stałej niemieckiej.
3) Policją bezpieczeństwa i policją porządku.
4) Sprawą tzw. Einwohnerwehry oraz innych organizacyj ochotniczych.
5) Ograniczeniem liczby armat w twierdzach niemieckich.
6) Wydaniem tajemnic fabrykacji środków wybuchowych i gazów.

Przesilenie gabinetowe we Francji.

Poldhu, 8 stycznia (PAT). Z Paryża donoszą, **że ustąpienie prez. min. Leyguesa spodziewane jest w najbliższy wtorek. Mimo, że niema przesilenia gabinetowego we właściwem znaczeniu słowa, pewne zmiany na stanowiskach ministrów mogą nastąpić.**

Angielska partja robotnicza przeciwko moskiewskiej międzynarodówce.

Paryż, 8 stycznia (PAT). »Journal« donosi z Londynu:

Angielska partja robotnicza wystosowała manifest do socjalistów i komunistów całego świata, w którym podaje **ostrej krytyce moskiewską międzynarodówkę. Moskiewska międzynarodówka nie ma warunków niezbędnych do trwałości.** Partja angielska protestuje stanowczo przeciw **nieuzasadnionemu mieszaniu się przywódców moskiewskich do spraw organizacyj narodowych,** które przywódcy ci chcą wprzągnąć w swoje jarzmo.

Mowa Stambulijskiego w Pradze.

Praga, 8 stycznia (PAT). Dnia 6 bm. w Domu Gminnym odbyło się przyjęcie bułgarskiego prezydenta ministrów Stambulijskiego. — Wzięli w tem udział ministrowie: handlu, robót publicznych i burmistrz miasta. W odpowiedzi na przemówienie powitalne podkreślił Stambulijski, że nowa Bułgarja nie ma nic wspólnego z Bułgarją przedwojenną. Jego misja nawiązania przerwanych stosunków **z państwami koalicji powiodła się.** W dalszym ciągu oświadczył Stambulijski, że **polscy mężowie stanu i inteligencja polska życzą sobie zgody z Czechami.** On sam starał się o ile możności **poprzeć to życzenie.** Po osiągnięciu porozumienia między Polską a Czechosłowacją — co, zdaniem Stambulijskiego, stanie się rychło przez porozumienie gospodarcze — przyjdzie czas na wyrównanie sporu **bułgarsko-jugosłowiańskiego.** Bułgarja liczy tu na Czechosłowację, jako na pośrednika.

W rozmowie z redaktorem »Venkova« oświadczył Stambulijski, że **wygłosił w Polsce ogółem 20 przemówień w interesie czesko-polskiego porozumienia.** Dalej oświadczył Stambulijski, że mimo odmownego stanowiska belgradzkiego rządu, zabiega w dalszym ciągu o pośrednictwo prezydenta Masaryka w celu doprowadzenia do zgody między Serbją a Bułgarją, która chętnie poddałaby się wyrokowi sądu rozjemczego, złożonego z przedstawicieli różnych słowiańskich narodów.

Program polityczny Hardinga.

Paryż, 8 stycznia (PAT). »Matin« ogłasza artykuł rektora uniwersytetu nowojorskiego Columbia College, **profesora Butlera,** który po konferencji z Hardingiem w następujący sposób określił **program nowego prezydenta Stanów Zjednoczonych:**

Dla Stanów Zjednoczonych **sprawy wewnętrzno-krajowe i sprawy międzynarodowe zlewają się w jedną jedyną kwestję,** czekającą rozwiązania. **Byłoby daremnem szukać ratunku dla rolnika amerykańskiego i przemysłowca, jak długo gospodarcze położenie Europy pozostanie takie, w jakiem jest obecnie, jak długo obszary między Renem a Wisłą pogrążone są w chaosie, podobnie jak i cały Bałkan. Dopóki nie będzie przywróconą gospodarcza równowaga Europy, Ameryka nie może liczyć na to, aby znalazła kupców na swe surowce.** Ameryka musi **udzielić długotrwałych kredytów.** Gdy będzie ustalona suma niemieckiego odszkodowania i **naród niemiecki sumy te w pewnej liczbie lat spłaci, wówczas aparat gospodarczy świata znów się uruchomi.** Co do międzynarodowego współdziałania celem utrzymania pokoju, **to Stany Zjednoczone są gotowe współdziałać** w ustaleniu prawa międzynarodowego i jego autorytetu przez powołanie sądu rozjemczego, **atoli nie wezmą udziału w politycznej Lidze narodów.**

Różne wiadomości polityczne.

KOMUNIZM WŚRÓD MŁODZIEŻY. (Praga, 7 stycznia). Dziś odbył się tu kongres komunistyczny czesko-niemieckiej młodzieży, na którym postanowiono utworzyć wspólną światową organizację komunistyczną.

ARESZTOWANIE KOMUNISTY. Z Pragi donoszą: Aresztowano tu organizatora socjalistycznej partji młodzieży, komunistę Stricha.

JEN. LUCHER ZWYCIĘZCĄ WRANGLA. »Orient« donosi z Rewla: Prasa piotrogrodzka donosi, że na czele komendy dywizji sowieckiej, która zdobyła Perekop, stał niemiecki jenerał Lucher.

Dział ekonomiczny.

GIEŁDA WARSZAWSKA z 7 bm.: Oblig. m. Warszawy 6% 1915-16, wartość kuponu 3.45.6, transakcje 209—210, żądano 215, poszukiwano 208, 6% m. Warszawy wartość kuponu 0.10, transakcje 99—102'97, 5% banku ziemiańskiego wartość kuponu 1.23.3, listy zastawne 4½% ziemsk. wartość kuponu 0.37.5, transakcje 200—211, żądano 215, poszukiwano 99, listy zastawne 4% wartość kuponu 0.33.3, 5% m. Warszawy wartość kuponu 2.66.4, transakcje 232—248, żądano 250, poszukiwano 230, 4½% m. Warszawy wartość kuponu 2.39.8, transakcje 208'25—211, żądano 215, poszukiwano 207, 6% banku kred. hipot. wartość kuponu 0.09.2.

Waluty:

	Gotówką sprz.	Gotówką kup.	Czeki i spłaty sprz.	Czeki i spłaty kup.
Dolary St. Zjedn.	695'—	645'—		
Dolary kanadyjskie	570'—	520'—		
Franki francuskie	42'50	40'50		
Franki belgijskie	44'75	42'50		
Franki szwajc.	108'75	100'25		
Funty szterl.	2550'—	2400'—		
Marki niemieckie	975'—	925'—		
Korony austr.	112'—	105'—		
Korony czeskie	8'25	7'50		
Korony szwedzkie	146'—	136'—		
Korony duńskie	114'—	106'—		
Korony norweskie	113'—	105'—		
Lei	9'60	8'90		
Liry	25'—	23'50		
Marki fińskie	19'—	17'—	21'50	20'—
Floreny holend.	228'—	212'—		

GIEŁDA LWOWSKA z 7 bm.: Ruble carskie setki 420—450, pięćsetki 410—440, drobne 320—350, dumskie tysiączki 85—105, dumskie po 250: 75—95, kerbowańce tysiączki 5—8, grzywny po 500 i wyżej 8—11, franki francuskie 40'50—42'50, szwajcarskie 102—108'75, funty szterlingi 2400—2550, dolary amerykańskie 645—695, dolary kanadyjskie 520—570, marki niemieckie tysiączki 925—975, setki 825—875, drobne 775—825, lei rumuńskie 880—930, drobne 780—830, liry włoskie 23'50—25, korony czeskie 750—825, korony austr. 100—110, franki belgijskie 42'50—44'75, korony szwedzkie 136—146, korony duńskie 106—114, norweskie 105—114, marki fińskie 1700—1900, floreny holenderskie 212—228. Dewizy: Londyn 2400—2550, Paryż 40'50—42'50, Zurych 102—108'75, Praga 750—850, Wiedeń 105—115, Berlin 950—1000, Nowy York wyżej 50: 645—695, Nowy York wyżej 50: —; Medjolan 23'50—25, Bukareszt 850—900, Bruksela 42'50—44'75, Kopenhaga 106—114, Finlandja 17—19, Holandja 212—228, Szwecja 136—146, Norwegia 105—114.

GIEŁDA WIEDEŃSKA z 7 bm.: Renta majowa 97, austr. renta koronowa 97, renta lutowa 97, węg. renta koronowa 880, losy tureckie 3650, priorytety kolei południowej 1710, Anglobank 1196, Bankverein 1250, Bodenkredit 3050, austr. zakład kredytowy 1380, Bank depozytowy 1640, Laenderbank 1835, Merkury 1009, Unionbank 1018, Bank obrotowy 825, Żivnostenska 3420, Kolej północna 23.000, Kolej lwowsko-czerniowiecka 2820, Koleje austrjackie 5225, Kolej południowa 2855, Alpiny 5950, Berg und Huetten 14.000, Krupp 2100, Poldihuette 5950, Piagoreisen 13900, Rima 4460, Skoda 3465, Zieleniewski 6100, Apollo 8100, Fanto 29300, Galicyjskie Karpaty 19025, Galicja 25650, Schodnica —, Siersza 4750.

KURSA AUSTRJACKIE z 7 bm.: Amsterdam 21400, Zagrzeb 424, Berlin 924, Bruksela 4230, Budapeszt 112, Bukareszt 833, Chrystjanja 10950, Kopenhaga 10950, Londyn 2455, Medjolan 2715, Nowy York 679, Paryż 3935, Praga 750, Sofja 720, Sztokholm 15995, Warszawa 88'75, Zurych 10425, Holandja 21550, duńskie 10900, norweskie 10900, szwajcarskie 13945, korony czeskie 751, węgierskie 120'85, lei 977, lewy 730, włoskie 2305, niemieckie marki 923, marki polskie 91'25, fińskie 2440, ruble 336.

KURSA CZESKIE z 7 bm.: Berlin 121'25, Warszawa 12, marki niemieckie 121'25, marki polskie 11.

KURSA NIEMIECKIE z 7 bm.: Dolary 71'77½, belgijskie 452'50, funty 262'75, francuskie 429'50, włoskie 250, czeskie 81'20, austrjackie stare 11'45, stemplowane 10'82½, rumuńskie 92'15, szwajcarskie 1118'75, Amsterdam 2322'65, Bruksela 456'25, Chrystjanja 1168'80, Kopenhaga 1176'30, Sztokholm 1503'45, Helsingfors 215'62½, Włochy 251'70, Londyn 263'45, Nowy York 73'07½, Paryż 431'60, szwajcarskie 118'85, hiszpanja 954, Wiedeń stemplowane 15'85½, Praga 81'75, Budapeszt 12'10½.

NOTOWANIA GIEŁDY RYSKIEJ z 6 bm.: Funty szterlingi 730, dolary 200, franki 12, korony szwedzkie 41'50, duńskie 32'50, marki niemieckie 2'90, marki fińskie 5'25, marki estońskie 0'43, marki polskie 0'32.

KURSA SZWAJCARSKIE z 7 bm.: Berlin 8'92½, Holandja 207'75, Nowy York 652, Londyn 23'52, Paryż 38'50, Medjolan 22'52, Bruksela 40'45, Kopenhaga 105, Sztokholm 134, Chrystjanja 104'50, Madryt 86'25, Buenos Aires 225, Praga 7'20, Budapeszt 1'07½, Zagrzeb 1, Bukareszt 8'30, Warszawa 1, Wiedeń 1'45, austr. korona stemplowana 1.

GIEŁDA KRAKOWSKA PRZEZ WCZORAJ I DZISIAJ JEST ZAMKNIĘTA. Otwarta będzie w poniedziałek.

WEŁNA ANGIELSKA DLA POLSKI. (»Orient«). Z Londynu donoszą: Między W. Brytanją a Polską zawarty został kontrakt na dostawę 30.000 bali wełny z Australji za sumę 1,110.000 funtów szterl. Pisma donoszą, że poważne firmy handlowe branży wełnianej zakładają syndykaty w celu ułatwienia eksportu do państw Europy centralnej w drodze bezpośredniej wymiany towarów. Plan ten ma być urzeczywistniony za pomocą systemu kredytowego i ubezpieczeniowego.

ORGANIZACJA POLSKIEGO KAPITAŁU W AMERYCE. Do jednego z największych związków o charakterze społeczno-gospodarczym wśród wychodźtwa polskiego w Ameryce należy powstała w ostatnich czasach organizacja pod nazwą Związek »Palatine«, licząca obecnie około 30 tysięcy członków, która niewątpliwie wywrze wielki wpływ na rozwój stosunków ekonomicznych w Polsce. Działalność Związku objęła następujące zadania: zorganizować i skupić kapitały wychodźtwa polskiego i przenieść je w odpowiedniej formie do Polski, współdziałać w podniesieniu ekonomicznem kraju, dopełnić wykształcenia ogólnego i zawodowego swych członków i w przyszłości dostarczyć Polsce dzielnych fachowców.

Związek »Palatine« założyły istniejące już od lat paru trzy wielkie korporacje polskie, a mianowicie: »Polska Korporacja handlowa »Palatine« w Chicago, posiadająca największą w Ameryce polską hurtownię, »Powszechna szkoła korespondencyjna Palatine«, kształcąca obecnie około 15 tysięcy członków-uczniów i wreszcie »Polska Korporacja dla transportacji motorowej i przemysłowej »Palatine«, mająca na celu założenie w Polsce całej sieci motorowych linij transportacyjnych i fabryk samochodowych, ewentualnie i innych. Ostatnie te dwie korporacje przeniosły już swoją działalność do Polski i tu rozpoczęły prace przygotowawcze. Organizatorem wszystkich trzech wspomnianych korporacyj jest znany i ceniony wśród Polonji amerykańskiej działacz p. Józef Mierzyński, który jest zarazem prezesem Związku »Palatine«.

KATASTROFA PRZEMYSŁOWA NA SŁOWACZYŹNIE. »Lidowe Nowiny« donoszą z Preszburga, że w słowackich kołach przemysłowych w kwestji rozwoju przesilenia przemysłowego na Słowaczyźnie panuje jak najgorszy pesymizm. Powszechnie oczekują, że trwająca na Słowaczyźnie katastrofa przemysłowa w ciągu najbliższych 2 lub 3 tygodni osiągnie punkt kulminacyjny. Dzisiejszy stan katastrofalny ma swoje przyczyny przedewszystkiem w zmniejszonej sprawności wytwórczej robotników, następnie w nieustannem żądaniu podwyżki płac i słabym zbytku towarów. Magazyny na Słowaczyźnie są przepełnione towarami. Wywóz ich jest jednak niemożliwy z powodu braku wagonów i zbyt wysokiego kursu czeskiej korony w krajach, które reflektują na wyroby przemysłu czesko-słowackiego. O ile w najbliższym czasie nie nastąpi sanacja życia gospodarczego, przemysłowcy na Słowaczyźnie będą zmuszeni przerwać wogóle produkcję, wobec czego grozi powszechne bezrobocie.

BANK ANGIELSKO-AMERYKAŃSKI I »CONTINENTALBANK« w Londynie zawiesiły dzisiaj wypłaty.

ZAMKNIĘCIE KOPALNI W ANGLJI. W wielu miejscowościach prowincji Wales ze względu na zły stan gospodarczy zamknięto kopalnie węgla. W miejscowości Weath zamknięto 7 szybów. W innym rejonie właściciele kopalń zapowiedzieli robotnikom wydalenie. Akcje towarzystw transportowych w południowej Walji znacznie spadły.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od Redakcji).

ROZDZIAŁ SACHARYNY dla członków Stowarzyszenia producentów wody sodowej za styczeń odbywa się w lokalu Stowarzyszenia do dnia 15 b. m. 220

SPECJALNE „MYDŁO DLA DZIECI“
wyrobu Dra Ihnatowicza

najdelikatniejsze i najlepsze w użyciu. do nabycia: w aptekach, drogueriach i perfumerjach

Sprzedaż hurtowna: we Filji, Kraków, Sukiennice 20. 22 1 0

W przejeździe
z Bochni do Krakowa dnia 24 grudnia zgubiłem portfel z ważnemi dokumentami, a między temi kartę i walizkę. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: S. Kornheiser, Chrzanów. 195

Zginął
pies **wilczur** (suka 6-ciomiesięczna), wabiąca się **„Zela“**. Rzetelny oddawca otrzyma wysokie wynagrodzenie. Kefer, pl. Groble 7, I. p. 196

Okazja.
Do sprzedania garnitur mebli klubowych, kryty suknem, dwa obrazy oryginalne, dywan angielski strzyżony. Oglądać można codziennie między godz. 11—1, ul. Batorego 1, wchód od podwórza, drzwi na prawo. 199 1 3

Podwójna
maszyna do prania, wielka centryfuga, wszystko z miedzi, do sprzedania za przystępną cenę. Zgłoszenia: „Hotel Brauner Hirsch“, Cieszyn Polski. 202 1 3

Kupię
pianino lub fortepian w dobrym stanie. Zgłoszenia przyjmuje Adm. „N. Reformy“ pod **Ap. P.** 3639

Buchaltera (ki)
samodzielnego z dobremi świadectwami poszukuje większe biuro techniczne. Zgłoszenia pod **„Samodzielna siła“** przyjmuje Adm. „N. Reformy“. 207 1 3

Pokój frontowy
z osobnym wchodem, w centrum miasta, do wynajęcia ziemianinowi, tylko za prowianty. Zgłoszenia pod **„Sigma“** przyjmuje Administracja „N. Reformy“. 209

Gruźlicę płuc
leczy metodą okresową, przez 25 lat wypróbowaną,
D-r Stanisław Kurkiewicz,
lekarz chorób wewnętrznych i lekarz życia płciowego **w Krakowie,** ul. Batorego 20. 5060 28 0

„Matura“
Kraków, ul. Grodzka 32, II p.
P. T. wojskowi, urzędnicy, oraz osoby z prowincji przygotowują się szybko i dokładnie do matury i egzaminów wstępnych zapomocą wykładów pisemnych, sporządzonych przez fachowych profesorów. Jedyna **tego rodzaju instytucja w Polsce.** Żądajcie bezpłatnych prospektów. 34 0 10

Auto
2- lub 4-osobowe, nawet wymagające remontu, kupię natychmiast. Zgłoszenia pod **„Auto“** poste rest. **Siersza.** 62 8 8

Adwokat Dr Braunfeld
w Rzeszowie
poszukuje **koncypienta** rutynowanego, o ile możliwe, uprawnionego do substytucji. Warunki korzystne. Posada zaraz do objęcia. 127 2 3

Maszyny
do wyrobu waty, w dobrym stanie utrzymane, są zaraz do sprzedania u firmy Horowitz i Seidmann, Cieszyn, ul. Frysztacka 9. 128 2 3

Do sprzedania
buty z cholewami, gumowe, nowe; frakowe ubranie, smoking z kamizelką i frak z kamizelką. Kraków, ul. Mikołajska 10, I p., ofic., w drugim podwórcu. 140 3 3

Do sprzedania
suknia biała, brokat, pantofelki Nr 38, torebka i kwiat chryzantemu. Józefa Kwiatkowska, Rynek gł. 18, III piętro. 151 2 2

Urządzenia
do fabryk beczek, do wyrobu parkietów i maszyn do obrabiania drzewa
dostarcza po przystępnej cenie spiesznie
RINGER & Co
Ges. m. b. H.
Wiedeń, XV., Märzstrasse 4, Löhrgasse 24. 194

Młody
reprezentacyjny człowiek, władający językiem polskim, angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim w słowie i piśmie, z praktyką handlową, po powrocie z zagranicy, pragnie otrzymać stosowną posadę w kraju. Zgłoszenia przyjmuje Adm. „N. Reformy“ pod **Z. Z. 101.** 163 2 3

Domek
z 3-morgowym ogrodem w Krakowie z powodu wyjazdu właściciela do sprzedania. Wiadomość: kancelarja, Rynek 44, II piętro. 179 2 3

Kupię
psa, wilka. Zgłoszenia: skrytka pocztowa 10. 130 2 2

Szpic
młody, do sprzedania. Wiadomość: ul. Librowszczyzna 5, I p., od godz. 1—3 po południu. 129 2 2

W przemyśle naftowym
odpowiedniej posady poszukuje doktor praw, lat 34, z praktyką adwokacką, oraz 6-letnią praktyką doradcy prawnego jednej z największych firm naftowych. Zgłoszenia z podaniem warunków kierować listem poleconym pod adresem: **Dr Zdzisław Stroński** poste restante **Warszawa,** plac Warecki, poczta główna. 141 2 2

Parcela
narożna, front wschodni 57 mtr, północny 28 mtr, powierzchnia 365 sążni, bardzo piękne położenie, pięć minut pieszo od Rynku głównego krakowskiego; wodociąg zaprowadzony, trzy baraki drewniane, sprzedam bez pośrednictwa. Gotówka trzy miljony marek. Zgłoszenia: J. Budek, Rynek gł. 44, III p. 148 2 3

Kupuję garderobę
męską, damską, używaną, bieliznę i obuwie; płacę najwyższą cenę. Zawiadomienie kartką lub ustne. Dobrowolski, Kraków, ul. Mikołajska l. 10. 143 2 20

Polsko-francuskiego stenografa (ki)
poszukuje
wielka firma naftowa we Lwowie.

Zgłoszenia pod **„Nafta“** do Biura S. Sokołowski i Ska, Lwów, ulica Jagiellońska L. 7. 193

Dla Biura budowlanego przy wielkiej instytucji przemysłowej poszukuje się:

1) **zdolnego rysownika budowlanego,**
2) **zdolnego dozorcy budowlanego,**

władających językiem polskim i niemieckim.

Szczegółowe zgłoszenia z odpisami świadectw oraz z podaniem warunków przyjmuje Administracja „N. Reformy“ pod **B. B.** 125 1 3

Poważna austrjacka fabryka narzędzi żelaznych i wyrobów kuźniczych poszukuje
przedstawiciela
na Polskę. Reflektuję się tylko na osobę, mającą stosunki z polskiemi firmami działu żelaznego, mogącą również przedstawić pierwszorzędne referencje. Zgłoszenia pod **„Grobzeugwaren 8531“** przyjmuje Biuro ogłoszeń Rudolf Mosse, Wiedeń, I., Seilerstätte 2. 201

Spółka akcyjna fabryki wagonów „WAGON“
w Ostrowie (Poznańskie)
poszukuje dzielnego 114 3 3
dyrektora technicznego.
Tylko Inżynierowie z akademickiem wykształceniem, długoletnią praktyką warsztatową i biurową, z talentem organizacyjnym proszeni są o złożenie oferty.

Spółka akcyjna fabryki wagonów „WAGON“
w Ostrowie (Pozn.)
poszukuje: poszukuje:
Inżynierów z praktyką warsztatową, samodzielnego **kierownika** zarządu materjałów, **kierownika** działu zakupów, samodzielnego **korespondenta, fachowców drzewnych,** oraz biegłych **maszynistek.** Reflektanci z odpowiedniem wykształceniem handlowem i dłuższą praktyką proszeni są o złożenie ofert.

112 3 3

Korespondentek (tów) Stenotypistek 184 1 2
poszukuje
Austro-Daimler, Akc. Tow. motorowe
Główne biuro sprzedaży
Kraków, ulica św. Gertrudy 2.

BECZKI ŻELAZNE
na benzynę w każdej ilości zakupi
Ska handlowo-przemysłowa „Eshape“,
Kraków, ulica Pijarska 4, telefon 3478. 185 1 5

Żyta, jęczmienia, owsa, pszenicy, kukurudzy, fasoli i t. p.
wagonami dostarcza za dostawą zezwoleń wywozu z różnych miejscowości wschodniej Małopolski.

Oferty pod **„Aprowizacja“** do Biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, ulica Grodzka 13. 90 4 5

Parcele:
w Podgórzu z torem nad parcelą 5.000 sążni na fabrykę i koło gimnazjum 650 sążni; Zwierzyniec 2.100 sążni; Czarnowiejska 2.400 sążni z domem i 4.000 sążni; Półwsie Zwierzynieckie 360 sążni od Błoń; Zakrzówek dwa fronty 1.000 sążni; Krowodrza przy ul. Wrocławskiej 166 sążni i 1.100 sążni 6 frontów; Ludwinów 120 sążni i 240 sążni 3 fronty — sprzeda **Biuro „Uczciwość“, F. Turliński, Kraków, ul. Podwale 3,** 138 3 3

Okazyjnie
do nabycia pasy transmisyjne kopalniane,
czysto lniane, czerw. impr., pierwszorzędnej jakości,
300×14 mm 1900 Mk za 1 metr
200×10 „ 1500 „ „ 1 „
pakunki konopne graf. i t. d. 192 1 2

Biuro techniczne i elektrotechniczne
„ZENIT“
Kraków, ulica Stradom 7, I, p. Telefon Nr 2462.

GIPS
sztukatorski, alabastrowy modelowy i murarski.
Tow. akc. zakładów gipsowych **„Wapno“** (Poznańskie)
po bardzo przystępnych cenach.
Wyłączna sprzedaż
Artur Lorie, Kraków, ul. Starowiślna 19.
Telefon 1091. 63 3 3

Tutki i bibułki do papierosów
„NIL“
najprzedniejszej jakości — wszędzie do nabycia.
Również zamówienia na
KARTY DO GRY przyjmuje
B. Rosenzweig i Ska, Kraków, ulica Krakowska 6.
Telefon 2360. 23 2 0
Reprezntacja Tow. akc. dla fabryk. kart do gry, wyrobów papierowych i przemysłu litograficznego we Lwowie.

„Ordinatorium sexuologicum“,
lekarska poradnia **D-ra Stanisława Kurkiewicza,** lekarza-specyalisty **w Krakowie** przy ul. Batorego 20.

W bardzo obszernym zakresie działalności tej poradni leżą między innemi: przywracanie siły płciowej mężczyznom płciowo osłabłym, zwłaszcza chcącym się ożenić — i leczenie tych chorób wewnętrznych wzgl. nerwowych, które jak: blednica, otyłość, gruźlica, choroby sercowe, neurastenia, histerya, i inne, stoją w ścisłym związku z czynnem życiem płciowem. — Leczenie jest tu okresowem (zwykle przez 3 do 4 miesięcy — bez przerwy w wykonywaniu zajęć zawodowych!), i energicznie opanowującem dany stan chorobowy. Luźnych porad, wzgl. samych orzeczeń lub rad, nie udzielamy. 18 1 0

Do najprzydatniejszej lektury
dla oryentacyi: w życiu obyczajowem, życiu społecznem, w zachowaniu zdrowia nerwów, i t. d., dla osób młodych i starych z pośród płci obu, należą prace **D-ra S. Kurkiewicza,** lekarza życia płciowego. Ostatki z cyklu pod zbiorową nazwą **„Luźne osnowy ze studyów nad życiem płciowem“,** dawniej złożonego z 6-ciu prac — t. j. tom 3-ci i 5-ty — są do nabycia u autora, **Kraków,** ul. Batorego 20, po cenie **65** mp. z przesyłką pocztową. Należytość uiszczalna z góry. — Słownictwo, ogólne i lekarskie, wprowadzone wyłącznie swojskie; mnóstwo nowych wiadomości. 19 1 0

Technik dentystyczny
biegle pracujący w złocie i kauczuku, zmieni natychmiast posadę. — Zgłoszenia pod **„Samodzielny“** przyjmuje Adm. „N. Reformy“. 171 2 2

Wszelkie naprawy
okularów i cwikierów, wstawianie szkieł i t. p. wykonuje najstaranniej tanio i szybko **E. NIEMETZ, optyk i mechanik w Krakowie, ul. Karmelicka 15.** 1058 13 13

Zakład krawiecki
sprzeda większą ilość ubrań męskich, paltotów, kurtek i spodni.
O. Pietruszka, Kraków, ulica Szczepańska 7, I. p.
Wykonuje także zamówienia na ubiory męskie i damskie. Doborowe materjały na składzie. 173 2 3

Korespondenta rutynowanego
władającego językiem polskim i niemieckim, poszukuje pierwszorzędna firma. 186 1 3

Zgłoszenia listowne do Biura „Prasa“, Kraków, ulica Karmelicka 16 pod **„Rutynowany korespondent“.**

5.000 puszek 5.000 puszek
SARDYNEK
po 18 marek za puszkę sprzedaje swoim P. T. Odbiorcom firma
Bracia Mikołajtys
Hurtowny skład towarów kolonjalnych, delikatesów i win
Kraków, ulica Poselska 18.
185 1 3

Matki pamiętajcie, że jedynym, skutecznym pudrem dla dzieci jest tylko 54 1 2
Puder „Bébé Szelmana“
pierwszego wynalazcy. Inne są naśladowane

Instytucja finansowa
poszukuje kilku sił kwalifikowanych buchalteryjnych. — Zgłoszenia: **Rynek 44,** I. p, u naczelnika buchalteryi. 110 2 2

ZBOŻA RUMUŃSKIEGO
już na polskiem terytorjum
dostarcza natychmiast wagonami
POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE
„PLON“ 124 2 3
we Lwowie, ul. Lelewela 3, róg ul. Akademickiej.
Ekspozytura w Stanisławowie. Adres telegr.: **Plon Lwów.**

Wyborowe materjały wełniane
dla męskiej i damskiej konfekcji, hurtowna i częściowa sprzedaż, ceny najtańsze, poleca fabryczny skład
Klara Goldberger — Bielsko
ulica Gizeli L. 13. 65 3 3

6 wagonów szwajcarskiego karbidu
w oryginalnych puszkach po 100 kg, loco Dziedzice.
1 dynamo prądu stałego
220 wolt, 230 K. W., 270 obrotów na minutę, loco Bielsko.
900 m trójprąd kabel
miedziany, 3×6 mm² w gumowej izolacji.

Sprzeda:
Firma „Dynamo“ Wilde i Ska w Bielsku. 178 2 3

Samochody ciężarowe i osobowe
wynajmuje
Spółka samochodowa „POLAUTO“
w Krakowie, ul. Florjańska 32, parter. 25 3 0

Gumy pełne
pneumatyki i dętki
we wszystkich wymiarach marki Pirelli, Martini, Dunlop
posiada na składzie
Spółka „AUTO“
w Krakowie, ulica Grodzka L. 43.
Telefon Nr 212. 122 3 6

W Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 13.

Rządca Drukarni L. K. Górski.